

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY GÓRNO „WOLA JACHOWA”**

Autor prognozy oddziaływania na środowisko:
mgr Krzysztof Parszewski

- opiniowanie i uzgadnianie-
Górno, 2 czerwca 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko.....	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	6
2.1. Charakterystyka terenu objętego projektem planu	6
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	7
2.3. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	8
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	11
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	11
3.2. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna oraz cechy krajobrazu.....	15
3.3. Geologia, morfologia i zasoby naturalne.....	15
~ Udokumentowane złoża ~	18
~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~.....	19
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	19
~ Wody powierzchniowe i podziemne ~	19
~ Wody powodziowe ~	22
3.5. Charakterystyka i ocena warunków glebowych.....	22
3.6. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	23
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego.....	25
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	25
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	26
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	26
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru CHRONIONEGO KRAJOBRAZU oraz na integralność tego obszaru.....	29
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody – C-OOChK	30
5.2. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA WARTOŚCI PRZYRODNICZE CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO	35
5.3. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	35
5.4. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	35
~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~.....	35
~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~	36
~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~	38
5.4. Oddziaływanie na Powietrze, zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	39
~ Powietrze ~	39
~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~	39
~ Ochrona krajobrazu i zabytków~	43

5.6. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	43
5.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i wody podziemne	43
~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~	43
~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~	43
~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~	44
~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~	44
5.8. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	45
5.9. Oddziaływanie skumulowane	47
5.10. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	48
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	48
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	52
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	53
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko ..	53
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	54
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	55

Załączniki:

 Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670). Zgodnie z art. 46 ww. ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uchwała intencyjna została podjęta uchwałą Nr XXXVI/357/2021 Rady Gminy Górno z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Wola Jachowa”, zmienioną uchwałą nr LI/286/2026 z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno "Wola Jachowa" - dalej określanej jako „projekt planu”, „przedmiotowy plan” itp.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt tzw. Konwencja Bońska (Dz. U. z 2003 r. poz. 17);
3. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2022 r. poz. 96);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
8. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
9. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.);
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 960 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
13. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 663);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538);
17. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2024 poz. 82);

18. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670);
19. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 69);
20. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 68 ze zm.);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 845);
23. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
25. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
26. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko...*” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó „Wola Jachowa”.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670).

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Posłużono się danymi dostępnymi publicznie. Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno, przyjęte uchwałą nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górno z dnia 19.04.2021 r., zmienione uchwałą nr XII/68/2024 Rady Gminy Górno z dnia 6 listopada 2024 r.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, Uchwała Nr XXVII/377/20 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, dotyczącej opracowania „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego”;
3. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego 2030, Uchwała Nr LXVIII/859/23 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego 2030”;
4. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Uchwała nr XXX/406/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 marca 2021 r.;
5. Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2023 – 2028 podjęty uchwałą Nr LXV/809/23 z dnia 26 października 2023 roku, w sprawie uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”;
6. Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023. GIOŚ Kielce 2024;
7. Wyniki oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa świętokrzyskiego w latach 2007 – 2009, WIOŚ Kielce;
8. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
9. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w roku 2017, WIOŚ Kielce 2018;
10. Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2020” WIOŚ Kielce 2017;
11. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.;
13. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

Obszar objęty ustaleniami planu miejscowego znajduje się w gminie wiejskiej Górno, która jest położona w województwie świętokrzyskim, w powiecie kieleckim. Siedzibą gminy jest miejscowość Górno. Przedmiotem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest część obszaru sołectwa Wola Jachowa. Na obszarze opracowania występuje zabudowa mieszkalna jednorodzinna, zagrodowa, usługowa. Przez obszar planu przebiega droga krajowa nr 74, droga wojewódzka nr 753 oraz drogi powiatowe i gminne.

Rysunek 1. Obszar objęty planem na tle ortofotomapy [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

2.2. GŁÓWNE CELE, ZAKRES I ZAWARTOŚĆ PROJEKTU PLANU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, stanowi realizację uchwały Nr XXXVI/357/2021 Rady Gminy Górno z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno „Wola Jachowa”, zmienionej uchwałą nr LI/286/2026 z dnia 30 marca 2026 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Górno "Wola Jachowa". Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **MN-U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;
- 3) **RM** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich;
- 4) **U** – tereny zabudowy usługowej;
- 5) **UA** – tereny zabudowy usług biurowych i administracji;
- 6) **UO** – tereny zabudowy usług oświaty;
- 7) **UR** – tereny zabudowy usług kultu religijnego;
- 8) **PU** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;
- 9) **R** – tereny rolne;
- 10) **ZL** – tereny lasów;
- 11) **ZR** – tereny użytków zielonych;

- 12) **ZP** – tereny zieleni urządzonej;
- 13) **WS** – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- 14) **KDS** – tereny dróg publicznych klasy ekspresowej;
- 15) **KDGP** – tereny dróg publicznych klasy głównej ruchu przyspieszonego;
- 16) **KDG** – tereny dróg publicznych klasy głównej;
- 17) **KDZ** – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej;
- 18) **KDL** – tereny dróg publicznych klasy lokalnej;
- 19) **KDD** – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;
- 20) **KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- 21) **K** – teren infrastruktury technicznej kanalizacyjnej.

Szczególnie istotne ustalenia projektu planu z punktu widzenia prognozy oddziaływania na środowisko:

- 1) obowiązek ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko wywołanego prowadzoną działalnością produkcyjną i usługową do granic działki, do której właściciel posiada tytuł prawny;
- 2) obowiązek ochrony powietrza atmosferycznego poprzez zastosowanie w obiektach budowlanych instalacji, których eksploatacja nie spowoduje przekroczenia standardów jakości powietrza;
- 3) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących:
 - a) zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej,
 - b) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem:
 - inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej,
 - urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji niestanowiących realizacji inwestycji celu publicznego, realizowanych poza strefą krajobrazową B Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
 - terenów **U, UA, UO, PU**,
 - c) zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- 4) zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu;
- 5) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, w których prowadzona działalność może spowodować zanieczyszczenie gruntów lub wód, bez zaprojektowania i wykonania odpowiednich zabezpieczeń;
- 6) obowiązek stosowania następujących standardów akustycznych, określonych przepisami odrębnymi, dla terenów oznaczonych symbolami:
 - d) **MN** i **MN-U** jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - e) **UO** jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - f) **RM** jak dla terenów zabudowy zagrodowej;
- 7) zakaz grodu nieruchomości przyległych do terenów **WS** w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegu.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt planu powiązany jest z innymi dokumentami:

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2020 r.)

Gmina Górno wchodzi w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego. Głównym kierunkiem zagospodarowania MOF OW będzie formowanie policentrycznego układu osad-

nictwa oraz harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji oraz działań służących wzmocnieniu więzi MOF OW z innymi obszarami funkcjonalnymi województwa oraz z przestrzenią krajową i europejską.

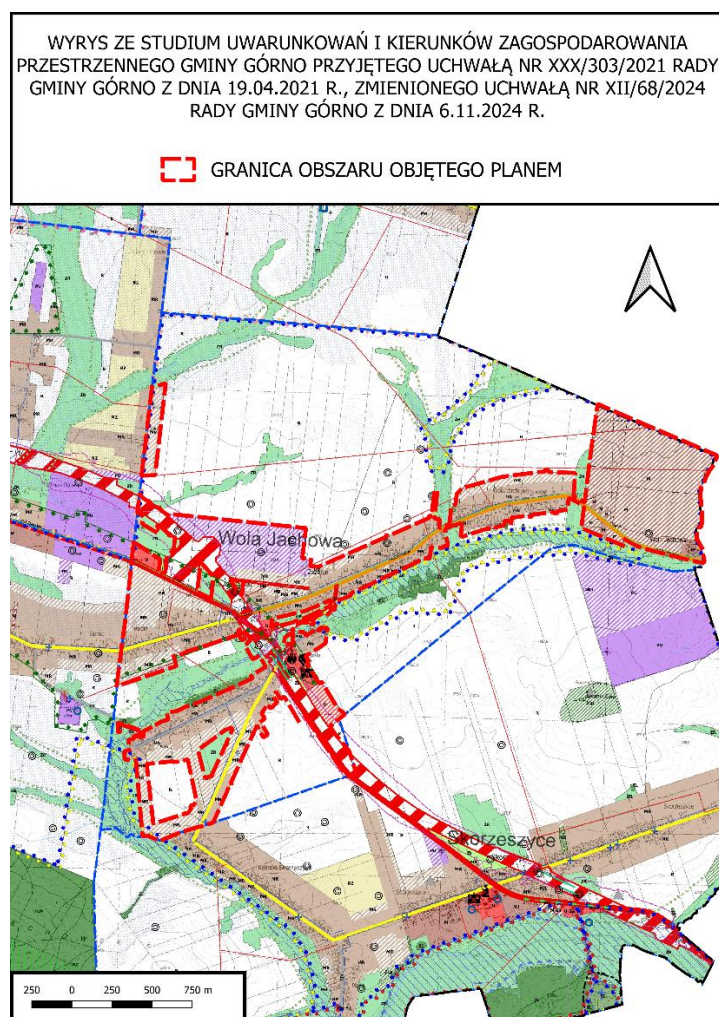
Główne wymagania środowiskowe:

- obejmowanie prawną ochroną cennych przyrodniczo obszarów i obiektów dotychczas nie chronionych;
- udrażnianie korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentaryzacji ekosystemów;
- tworzenie korzystnych warunków do ochrony gatunków rzadkich i chronionych;
- zapewnienie zgodności charakteru i poziomu intensyfikacji zagospodarowania z cechami środowiska przyrodniczego, jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie;
- stworzenie na obszarach dotychczas nie chronionych takich warunków lokalizacji działalności gospodarczej, by jej niekorzystne oddziaływanie na bioróżnorodność ograniczyć do minimum;
- podporządkowanie turystycznego użytkowania i zagospodarowania obszarów cennych przyrodniczo potrzebom zachowania bioróżnorodności;
- ochrona lasów i gruntów leśnych przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nieleśne;
- zachowanie ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego — jedno z działań w zakresie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, realizowane jako półnaturalny kierunek hodowli lasu z uwzględnieniem praw rządzących ekosystemem leśnym;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gruntów;
- podejmowanie zadań gospodarki wodnej w zlewniach oraz całościowe traktowanie zasobów wód powierzchniowych i głębinnych;
- powszechny dostęp do wody pitnej dobrej jakości, zarówno w bliskiej, jak i dalszej perspektywie czasu;
- nadrzędność działań ochronnych w strefach zasilania głównych zbiorników wód podziemnych oraz w strefach ochronnych ujęć wód i źródeł;
- racjonalizacja zużycia wód podziemnych oraz zmniejszanie wodochłonności gospodarki, zwłaszcza przemysłu;
- ochrona terenów potencjalnej retencji zbiornikowej;
- publiczny dostęp do rzek i zbiorników wodnych.
- egzekwowanie przepisów odrębnych w odniesieniu do ochrony i powszechnego korzystania z wód;
- przywracanie wartości użytkowej glebom, które uległy degradacji;
- dostosowanie poziomu nawożenia do zasobności gleb i potrzeb uprawianych roślin;
- ograniczanie do minimum zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi;
- prowadzenie prac rekultywacyjnych równoległe lub zaraz po zakończeniu eksploatacji;
- stosowanie priorytetów dla technologii niskoemisyjnych oraz systemów grzewczych nie opartych na spalaniu paliw stałych;
- zmniejszanie poziomu niskiej emisji;
- wspieranie środków transportu publicznego oraz zwiększenie roli transportu szynowego;
- oddzielanie od siebie terenów o funkcjach przemysłowych, komunikacyjnych (drogi, kolej, lotniska) i mieszkaniowych;
- stosowanie technologii zapewniających dotrzymanie dopuszczalnych norm hałasu;
- preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó

Obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnó przyjęte uchwałą Nr XXX/303/2021 Rady Gminy Górnó z dnia 19.04.2021 r., zmienione uchwałą nr

XII/68/2024 Rady Gminy Górno z dnia 6 listopada 2024 r. Analiza wykazała, że ustalenia projektu planu nie naruszają ustaleń projektowanego studium.

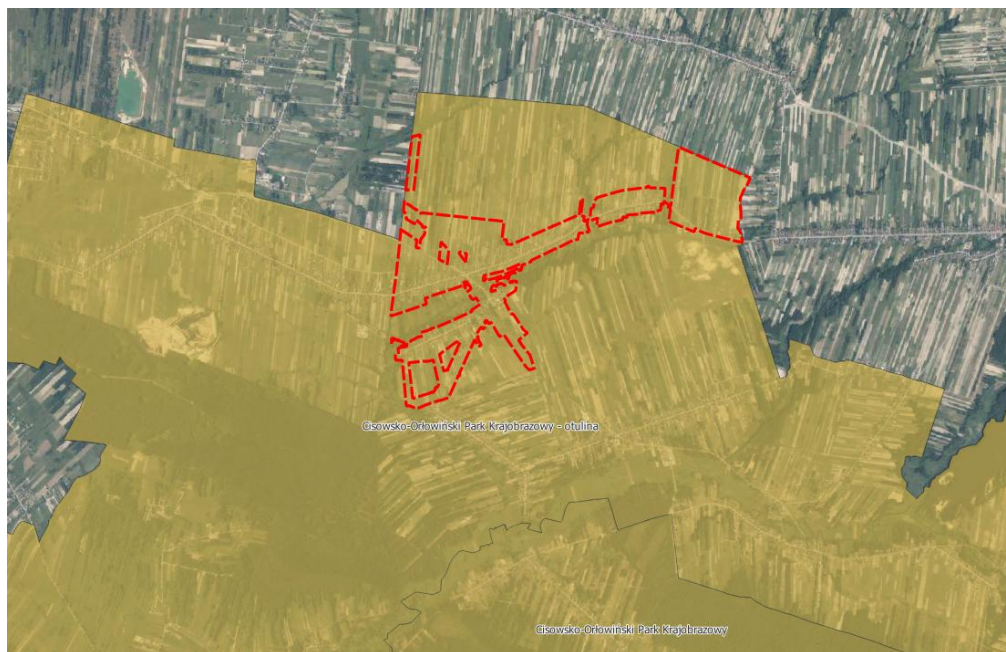

Rysunek 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno obejmujący obszar objęty projektem planu

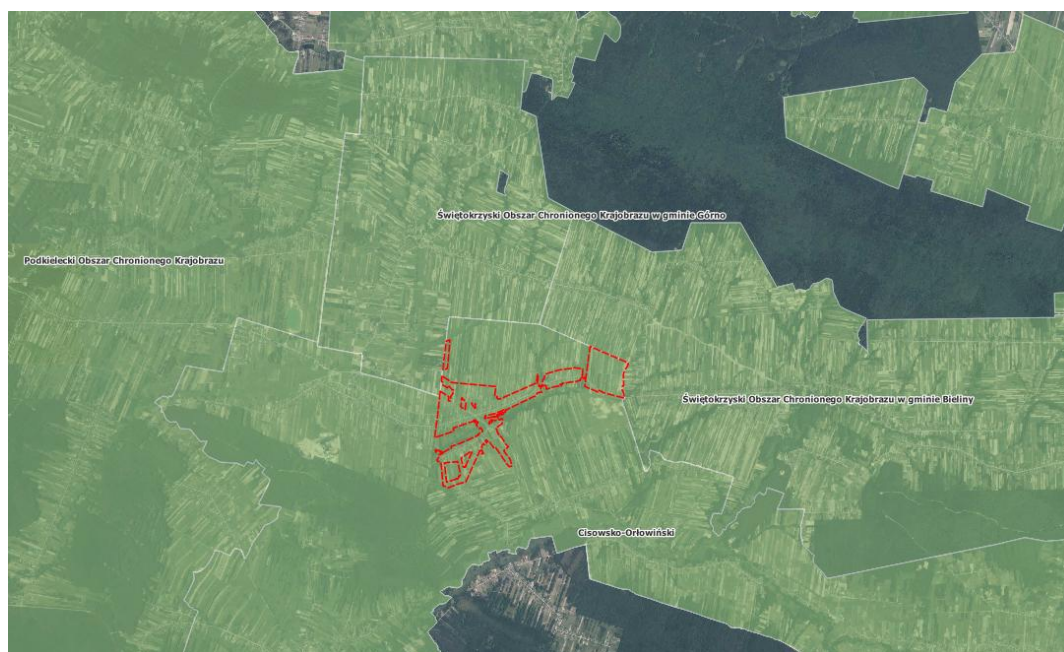
3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Obszar projektu planu położony jest w zasięgu form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.).

Rysunek 3. Teren objęty projektem planu na tle przebiegu granic Cisowko – Orłowski Parku Krajobrazowego wraz z otuliną. Granice planu pogrubiono kolorem czerwonym. [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]

Rysunek 4. Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic projektu planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]

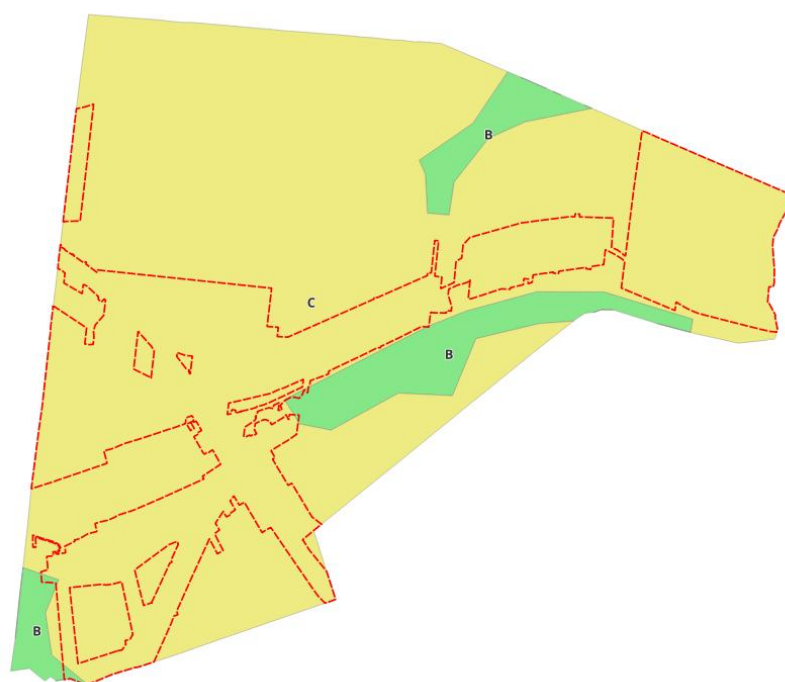
Projekt planu w całości leży w granicach **Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (C-OOChK)**. Cisowsko - Orłowiński Obszar Chronionego Krajobrazu (C-OOChK) o powierzchni 25336,00 ha został wyznaczony 3 listopada 2001 r. Rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. z 2001 r. Nr 108, poz. 1271). Najbardziej aktualnym aktem prawnym dotyczącym C-OOChK jest uchwała Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

C-OOChK położony jest na obszarze otuliny Cisowsko - Parku Krajobrazowego, w południowo-wschodniej części gminy Górnó. Przedmiotowe tereny objęto ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów, zróżnicowany krajobraz oraz funkcję korytarzy ekologicznych jakie pełnią. W jego granicach znajduje się 10 pomników przyrody i 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe a także wiele zabytków świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego regionu, w tym liczne obiekty architektury świeckiej i sakralnej. Przetrwały tu też ślady historycznego górnictwa rud metali i ich obróbki.

Zgodnie z ww. uchwałą, w C-OOChK zostały wyznaczone trzy strefy krajobrazowe: A, B i C, w których obowiązują zakazy o różnym rygorze. Obszar opracowania znajduje się w obrębie stref krajobrazowych B i C.

Strefa B obejmuje tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe. Są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych. Obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt. Strefa posiada wysoki rygor ochronny.

Strefa C obejmuje obszary poza strefami A i B - tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka. Strefa ta odznacza się najniższym rygorem ochronnym.

Rysunek 5 Obszar opracowania na tle stref krajobrazowych C-OOChK

Zgodnie z § 4. ww. uchwały na terenie **strefy krajobrazowej B** ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,

- ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
- b) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
- c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
 - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;
 - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Na terenie **strefy krajobrazowej C** ustala się następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

- a) ochrona walorów przyrodniczych;
 - edukacja ekologiczna,
 - uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- b) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast,
- c) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- d) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- e) zachowanie wartości kulturowych obszaru;

- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
- rewitalizacja obiektów zabytkowych,
- poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Zgodnie z § 5. ww. uchwały na terenie Obszaru w **strefie krajobrazowej B** zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Na obszarze C-OOChK w **strefie krajobrazowej C** nie ustala się zakazów.

Projekt planu leży poza zasięgiem głównych korytarzy migracji zwierząt. Przez obszar planu przebiegają lokalne korytarze ekologiczne obejmujące tereny dolin rzecznych, lasów i otwartych terenów rolnych.

Rysunek 6. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych względem obszaru opracowania [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]

3.2. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA ORAZ CECHY KRAJOBRAZU

Według podziału geobotanicznego Polski przedstawionego przez Matuszkiewicza (1993) teren opracowania znajduje się w obszarze Krainy Gór Świętokrzyskich (Dział Wyżyn Południowopolskich). O odrębności przedmiotowego regionu (Działu) decyduje w znacznym stopniu bogate ukształtowanie terenu i podłoże geologiczne. Sama kraina zaś charakteryzuje się:

- dużą rolą jedlin i zachodniokarpackiej odmiany żyznych buczyn (przy czym na analizowanym terenie występują one rzadko),
- często pojawiającymi się kontynentalnymi borami mieszanymi (*Quercus robur*-*Pinetum*), występującymi na znacznych obszarach gminy Górno,
- dąbrowami świetlistymi (*Potentilla alba*-*Quercetum*) występującymi sporadycznie.

Lasy położone w granicach planu należą do nadleśnictwa Daleszyce. Położone są na glebach piaszczystych. Wśród siedlisk dominują bory świeże z dominacją sosny, a także bory mieszane świeże, las mieszany, bór wilgotny. W strukturze wiekowej drzewostanów przeważają drzewostany powyżej 50 lat. Oprócz 60% drzewostanu sosnowego dość licznie reprezentowane są buki i jodły. Lasy na terenie gminy pełnią funkcję wodochronną, glebochronną i rekreacyjną.

Pomimo iż lasy na terenie samej gminy, stanowią nieznaczoną część jej powierzchni (11,67%), to ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo rozległych kompleksów leśnych usytuowanych na terenie gmin sąsiednich, mają one znaczący, choć nie bezpośredni wpływ na kształtowanie warunków przyrodniczych gminy Górno.

Istotnym elementem w strukturze krajobrazu gminy są użytki zielone (łąki i pastwiska zajmujące ogółem 28,10% powierzchni gminy) z licznymi zadrzewieniami i zakrzewieniami połęgowymi, oraz niewielkie torfowiska występujące w dolinach rzecznych.

Ważną rolę w krajobrazie spełniają również układy zaroślowe (drzewa i krzewy) występujące na zboczach dolin, ciągi drzew przydolinnych, zadrzewienia śródpolne i towarzyszące zabudowie zagrodowej.

3.3. GEOLOGIA, MORFOLOGIA I ZASOBY NATURALNE

Obszar gminy Górno położony jest w obrębie paleozoicznego trzonu Gór Świętokrzyskich. Według Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski¹, na powierzchni terenu występują skały eratemu paleozoicznego, systemu: kambryjskiego, ordowickiego, sylurskiego, dewońskiego i karbońskiego. Poza jednym miejscem (Góra Józefka) brak jest tutaj skał eratemu mezozoicznego. Utwory eratemu kenozoicznego reprezentowane są przez skały systemu paleogeńskiego-neogeńskiego oraz czwartorzędowego – z serią plejstocenu i holocenu.

Obszar gminy położony jest w łysogórskiej i kieleckiej strefie fałdów², graniczących ze sobą wzdłuż nasunięcia świętokrzyskiego (mniej więcej na linii Bęczków – G. Stuzyna – Krajno Południowe). W północnej części gminy w jednostce łysogórskiej położona jest skiba łysogórska, w której występują utwory serii kambru środkowego i górnego (Grzbiet Kraiński). W kieleckiej strefie fałdów spośród jednostek strukturalnych – od północy – występują: antyklina bielińska (Krajno Południowe), synklina miedzianogórska (na linii Bęczków – Wola Jachowa), antyklina szydlówkowska (Cedzyna Góra), antyklina Woli Jachowej (na linii Leszczyny – Górno – Wola Jachowa), synklina Radlina (Cedzyna – Radlin – Górno – Wola Jachowa), brachyantyklina napękowska (Barania Góra 308,6 m n.p.m.) oraz

¹ P. Filonowicz, Szczegółowa mapa Geologiczna Polski w skali 1: 50 000, ark. Bodzentyn, 815 – Kielce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1969 r.

² A. Konon, „Regionalizacja tektoniczna Polski – Góry Świętokrzyskie i regiony przyległe”, *Przegląd Geologiczny*, vol 56, nr 10, 2008 r., s. 921

synklina napękowska (Skorzeszyce) – wypełnione utworami systemu dewońskiego i karbońskiego, oraz antyklina niestachowska (Górażdź - zachodnia część Pasma Brzechowskiego) – zbudowane z utworów serii dewonu dolnego i kambru dolnego.

W systemie kambryjskim występują tutaj:

- iłowce i mułowce z wkładkami piaskowców i szarogłazów (warstwy holmiowe), piaskowce i mułowce (warstwy protolenusowe), iłowce, piaskowce, łupki i szarogłazy (nierozdz.) oraz piaskowce, mułowce i iłowce z wkładkami kwarcytów, łupków szarogłazowych i lamprofirów (poziom subholmiowy); jest to seria kambru dolnego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków o, jak się wydaje, najsłabszych parametrach budowlanych w całym systemie; grunty te wykazują dobre i dostateczne warunki budowlane, pogarszające się wraz z nachyleniem terenu i zawilgoceniem podłoża; w miejscach gdzie łupki są silnie spękane i okresowo zawodnione przez wody deszczowe, a ponadto przykryte zwietrzeliną ich nośność jest osłabiona;
- łupki, iły, kwarcyty i szarogłazy – gdzie odsłaniają się spod glin peryglacialnych i lessów; upady rzędu 46-56° ku NE; jest to seria kambru środkowego; są to grunty skaliste typu fliszu z przewagą łupków; warunki budowlane dobre i dostateczne (gdy są zwietrzałe lub przykryte pokrywą utworów peryglacialnych);
- piaskowce, kwarcyty i łupki z wkładkami ilów i zlepieńców rozpoznane na Radostowej (451,3 m n.p.m.) i Kraińskim Grzbiecie; upady rzędu 42-67° ku NE; kwarcyty z wkładkami piaskowców i łupków (kwarcyt łysogórski) – położone w rejonie północnych stoków Radostowej oraz Krajna Zagórza; jest to seria kambru górnego; utwory te budują główne pasmo świętokrzyskie, Łysogóry, które w rejonie Krajna Pogorzeli, od Kraińskiego Grzbieta oddziela strefa uskoku; Kraiński Grzbiet na zachód od tej strefy jest obniżony i przesunięty ku południowi o 0,5 km; generalnie są to grunty skaliste silnie zdiagenezowane, dobre pod względem budowlanym; miejscami jednak są to grunty typu fliszu z przewagą łupków o gorszych parametrach budowlanych, bardziej narażone na ruchy grawitacyjne, zwłaszcza zwietrzałe, jak również gdy są przykryte pokrywą utworów peryglacialnych.

System ordowicki jest słabo reprezentowany na powierzchni terenu. Z obszaru gminy znane są jedynie piaskowce (arenigu) z dwu niewielkich wystąpień w rejonie Ogrodzenia na południe od Radlina.

W systemie sylurskim mamy tutaj:

- łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy wydrzyszowskie) znane z Krajna Zagórza w Dolinie Wilkowskiej, oraz łupki z wkładkami szarogłazów (warstwy rzepińskie) znane z północnego stoku Góry Cedzyna (311,9 m n.p.m.); są to skały miękkie, nie tworzące form pozytywnych w rzeźbie; jest to seria syluru górnego; pod względem budowlanym nie są to grunty zbyt sprzyjające, choćby z uwagi na fakt, iż poprzez swoje wykształcenie litologiczne sprzyjają stagnowaniu wód opadowych; przykryte zwietrzeliną i dodatkowo położone na stokach lub zboczach dolin mogą stanowić podłoże do ruchów masowych – w sprzyjających okolicznościach. Z przełomu systemu sylurskiego i dewońskiego występują piaskowce, szarogłazy i łupki wiśniowe (warstwy klonowskie) znane z wąskich wychodni w rejonie Cedzyna Góra. Ze względu na położenie obszaru gminy w stosunku do struktur geologicznych duży udział w budowie mają tutaj skały systemu dewońskiego. Są to:
- w serii dewonu dolnego: piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (s. plakodermowa) znane z Podmachocic, Bęczkowa Zaskala, Bęczkowa Górki, Góry Strużyny (367,1 m n.p.m.), Krajna Południowego, gdzie są zachowane szczątkowo; być może są one śladem sięgającej tu antykliny bielińskiej; utwory dolnego dewonu występują także wąskim pasem na północnych stokach Pasma Brzechowskiego (północne skrzydło antykliny niestachowskiej), opisywane tam jako mułowce i piaskowce płytowe kwarcytowe z wkładkami tufitów i zlepieńców czy

piaskowce (emsu), lub piaskowce, kwarcyty, łupki i zlepieńce (warstwy barczańskich) w rejonie Góry Zdobiec i Cedzyna Góra; ponownie występują w rejonie Świniej Góry – południowe skrzydło a. niestachowskiej; w skrzydłach tej antykliny, miejscami pojawiają się też, starsze, żedyńsko-zigeńskie, mułowce szarowiśniowe z wkładkami piaskowców; są to utwory skaliste typu fliszu z przewagą piaskowców lub łupków; piaskowcowe to grunty o dobrych i bardzo dobrych warunkach budowlanych, jednak gdy są przykryte zwietrzeliną, warunki te pogarszają się; inaczej sytuacja przedstawia się z utworami łupkowymi, te są bardziej podatne na ruchy masowe (zwłaszcza zwietrzałe i zawodnione);

- w serii dewonu środkowego: magle, wapienie i dolomity (poz. dąbrowski) rozpoznane w rejonie na północ od Góry Zdobiec; wapienie i margle zdolomityzowane (poz. dąbrowski) występujące na południowych stokach Świniej Góry; margle, mułowce, piaskowce i dolomity (poz. dąbrowski) z rejonu północnych stoków Pasma Brzechowskiego oraz Góry Zdobiec; wapienie masywne (żywetu grn.) i łupki, margle i wapienie (żywetu grn.) występujące w skarpie Lubrzanki na północ od Leszczyn; są to grunty skaliste, zasadniczo o dobrych warunkach budowlanych, pogarszających się w strefach przykrycia przez zwietrzeliny gliniaste, w strefach zwietrzenia, skrasowienia, większego nachylenia stoków oraz większego udziału utworów marglistych i łupkowych; należy zwracać uwagę na miejsca z procesami krasowymi;
- w serii dewonu górnego: łupki, margle i wapienie (franu) oraz wapienie, margle i łupki (fame-nu) znane z południowych stoków Góry Strużyny, rejonu Skały na północ od Leszczyn, Górna, Góry Józefki, Radlina; a także wapienie koralowe i płytowe oraz łupki (fran dln.), wapienie płytowe, zrostkowe i laminowane z wkładkami łupków i chalcedonitów (fran grn.), wapienie płytowe, margle i łupki (poziom cheilocerasowy) oraz łupki i wapienie gruzłowe z rejonu Radlina; są to grunty skaliste węglanowe, wapienno-margliste o nieco gorszych warunkach niż w serii poprzedniej, m.in. z uwagi na większy udział utworów marglistych i łupkowych.

Na obszarze gminy Górnio, występują utwory systemu karbońskiego. Są to:

- łupki ilaste i krzemionkowe (turneju) oraz iłowce i mułowce z wkładkami szarogłazów (wize-nu), które rozpoznano w rejonie pomiędzy Górą Józefką a Górnem, na południe od Góry Strużyny, w rejonie Skały na północ od Leszczyn oraz w Radlinie; ze względu na swoje wykształcenie litologiczne jak również sytuację strukturalną nie budują one wyniesień powierzchni terenu; jest to seria karbonu dolnego. Są to grunty skaliste iłołupkowe, oraz typu fliszu z przewagą łupków, generalnie o dostatecznej przydatności dla budownictwa, m.in. z uwagi na możliwość zalegania na nich wód opadowych.

W systemie triasowym mamy tutaj jedynie łupki, zlepieńce, piaskowce i mułowce (piaskowca pstrego dln.), które rozpoznano jako wypełnienie zagłębienia krasowego w dolomitach na Górze Józefce. Utwory te mogły ulec zniszczeniu w trakcie eksploatacji górniczej prowadzonej w tym rejonie.

W systemie paleogenu - neogenu rozpoznano iły pstre z konkrecjami żelazistymi oraz mułki w rejonie Świniej Góry. Z systemem neogeńskim związane są piaski, mułki i iły z wkładkami lignitów (miocenu) rozpoznane na południe od Górna, gdzie stanowią wypełnienia zagłębień krasowych w dolomitach. Serie ilaste same w sobie są podatne na ruchy grawitacyjne. Jednak z uwagi, iż tutaj występują one na niewielkich powierzchniach oraz często w obrębie form krasowych, nie stanowią dużego zagrożenia.

W systemie czwartorzędowym przewagę mają utwory serii plejstocenijskiej, seria holocenijska skupia się w dolinach rzek. Rozpoznano tutaj:

- gliny ilaste z piaskowcami dewonu i kambru zwietrzelinowe i deluwialne; mułki lessowate; gliny zwałowe dolne; lessy podmorenowe; iły warwowe; osady peryglacialne (gliny zwietrze-

linowe); piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe; gliny zwałowe górne; piaski i mułki z domieszką żwirów lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; piaski z domieszką głazów lodowcowe i wodnolodowcowe, częściowo deluwialne; piaski i żwiry lodowcowe, częściowo wodnolodowcowe; gliny i mułki peryglacjalne; lessy, mułki i piaski pylaste; piaski ze żwirami rzeczne i peryglacjalne; gliny piaszczysto-ilaste z otoczkami i głazami peryglacjalne, miejscami głównie deluwialne; piaski rzeczne, częściowo wodnolodowcowe i peryglacjalne; piaski rzeczne ze żwirem w stropie; piaski i żwiry rzeczne z soczewkami glin i otoczek soli-flukcyjnych w stropie; gliny, piaski i mułki peryglacjalne z głazami; piaski rzeczne; piaski pylaste i lessy piaszczyste; lessy; piaski eoliczne i piaski eoliczne w wydmach, osady deluwialne (piaski i mułki) – plejstoceny;

- piaski eoliczne; piaski eoliczne w wydmach; piaski i mułki rzeczne; torfy, namuły torfiaste i mady – holoceny.

Mięszość pokrywy czwartorzędowej sięga od kilku (na stokach) do kilkunastu metrów (dolne części stoków, zbocza dolin), a w dnach dolin rzecznych do ca 20 m.

Na szczególną uwagę zasługują utwory spoiste, np. lessy, piaski pylaste i lessy piaszczyste (występujące w rejonie Kraińskiego Grzbietu) z uwagi na możliwość występowania sufozji i osiadań zawałowych, oraz zwietrzliny gliniaste i ilaste, iły i mułki zastoiskowe, lessy podmorenowe oraz utwory, w których i na powierzchni których, mogą gromadzić się większe ilości wód – np. deluwia, utwory peryglacjalne, itp. Utwory te w sprzyjających warunkach (nawodnienia, zalegania na stromych stokach, podcięciu erozyjnemu, itd.) mogą ulegać grawitacyjnemu przemieszczaniu. W wielu miejscach w krawędziach zboczy dolin rzecznych i rozcięć erozyjnych wychodzą utwory spoiste, które zalegają poniżej np. serii niespoistych (sypkich). Taki układ warstw połączony z nachyleniem powierzchni terenu może sprzyjać powstawaniu zsuwów – zbocza doliny Lubrzanki (oraz części mniejszych dolinek). Utwory piaszczyste, zazwyczaj średnio zagęszczone, sprzyjają budownictwu pod warunkiem, iż wody gruntowe są głębiej położone.

Analiza budowy geologicznej gminy Górnio wskazuje na pozytywne formy morfologiczne jako obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych. Są to wzniesienia o stosunkowo stromych zboczach zbudowane ze skał kambru i dewonu. Budują one ciągi wzgórz w północnej i południowej części gminy. Środkowa część gminy jest wolna od tych form, a niewielkie wzniesienia wystające ponad poziom osadów plejstoceny nie są podatne na ruchy osuwiskowe, oprócz rejonów występowania iłowców i mułowców. Część tych form, okrywają osady peryglacjalne i deluwialne stanowiące efekt połączonego działania wietrzenia i ruchów masowych takich jak soliflukcja i spłyzywanie. Jeśli osady te pokrywają stoki o większym nachyleniu, prawdopodobieństwo wystąpienia ruchów osuwiskowych wzrasta. Drugim obszarem narażonym na ruchy osuwiskowe są doliny rzeczne. Krawędzie tarasów takich rzek jak Lubrzanka, Belnianska czy Warkocz narażone są na obrywanie się lub osuwanie mas ziemnych wskutek erozji bocznej rzek na odcinkach o nieregulowanym korycie.

~ Udokumentowane złoża ~

Na terenie objętym projektem planu oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują złoża surowców naturalnych.

Teren planu znajduje się poza terenami udokumentowanych złóż kopalin mineralnych i granicami terenów górniczych.

Cały obszar planu leży poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

~ Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych ~

W wyniku przeprowadzonych prac, do bazy Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO), prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, obszar objęty projektem planu położony poza zasięgiem terenów zagrożonych ruchami masowymi. Obszar objęty projektem planu położony jest poza zasięgiem osuwisk.

3.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

~ Wody powierzchniowe i podziemne ~

Gmina Górno w całości położona jest w zlewni rzeki Białej Nidy. Na jej terenie występują trzy zlewnie cząstkowe rzek Lubrzanki, Warkocza i Kakonianki.

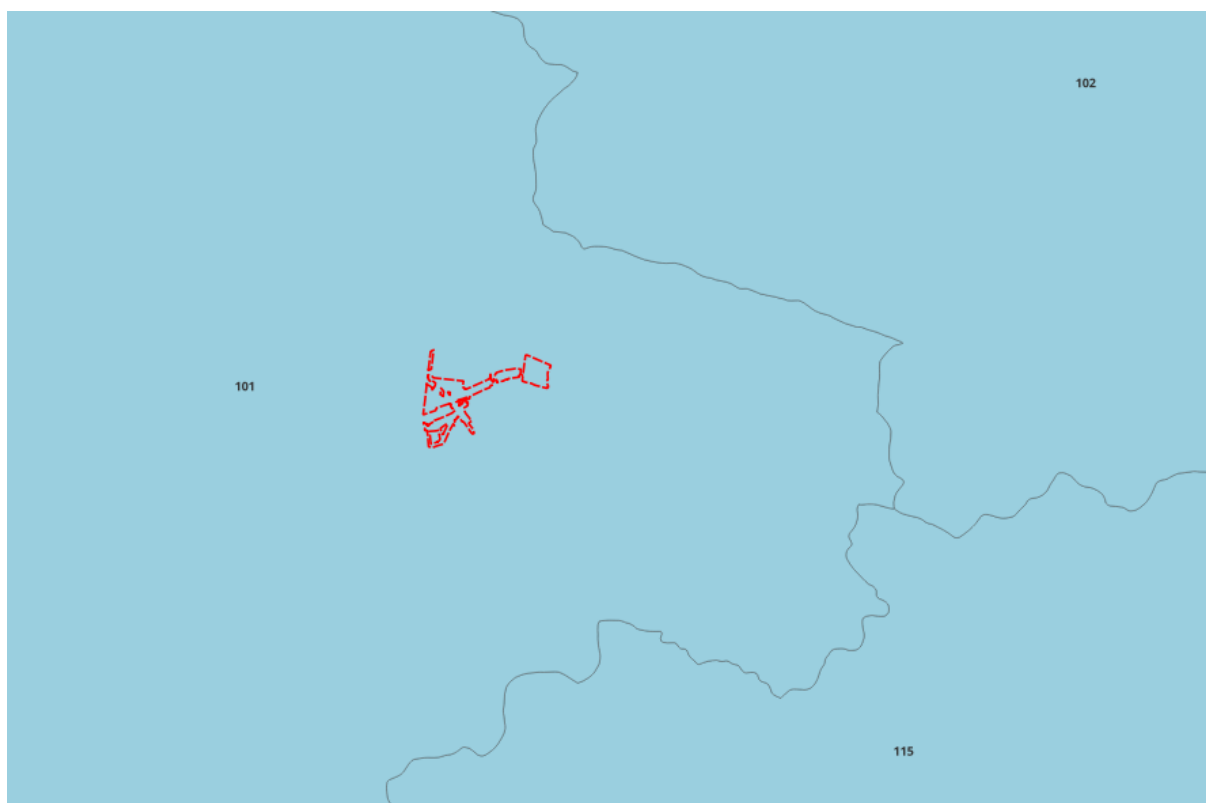
Przez obszar objęty planem, przepływają rzeki: Warkocz, Kakonianka oraz Czerwone Stoki. Rzeka Warkocz - dopływ Lubrzanki o długości 17,52 km. Wypływa na wysokości 410 m n.p.m. z południowego stoku Łysicy, a do Lubrzanki wpada w okolicach Sukowa.

Rzeka Kakonianka - jest to prawobrzeżny dopływ rzeki Belnianki, która również przepływa przy południowo-wschodniej granicy gminy. Belnianka jest źródłowym ciekim Czarnej Nidy, o długości ok. 31,5 km (do połączenia z Lubrzanką).

Teren objęty projektem planu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Wisły i jej lewobrzeżnych dopływów. Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), która weszła w życie w dniu 17 lutego 2023 r. obszar objęty projektem planu położony jest w następujących Jednolitych Częściach Wód Powierzchniowych: RW2000062164469 Warkocz oraz RW200006216433 Czarna Nida do Stokowej.

RW2000062164469 Warkocz – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

RW200006216433 Czarna Nida do Stokowej – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Rysunek 7 Obszar opracowania na tle granic JCWPd 101 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna]

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), która weszła w życie w dniu 17 lutego 2023 r. obszar objęty projektem planu położony jest w Jednolitej Części Wód Podziemnych o kodzie GW2000101 położonej w regionie wodnym Górnej-Zachodniej Wisły, podlegającej pod Zarząd Zlewni w Kielcach i RZGW w Krakowie.

Jest to jednolita część wód monitorowana, charakteryzująca się dobrym stanem chemicznym oraz ilościowym. Stan JCWPd - dobry. Wskaźniki determinujące stan JCWPd: chemiczny i ilościowy: nie dotyczy. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: zagrożona ilościowo. Przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Cele środowiskowe: dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Do przyczyn antropogenicznych mogących być zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych należy m.in. obniżenie zwierciadła wody poziomów użytkowych spowodowane odwodnieniem kopalń odkrywkowych surowców skalnych oraz eksploatacją wód podziemnych przez ujęcia komunalne, które mogą powodować zagrożenia dla ekosystemów zależnych od wód podziemnych.

Zasilanie warstw wodonośnych odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Moduł infiltracji efektywnej jest bardzo zróżnicowany przestrzennie. Zależy od wielkości opadów i przepuszczalności skał odsłaniających się na powierzchni terenu. Średnia jego wartość jest zbliżona do modułu odpływu podziemnego ze zlewni Nidy i wynosi (około $270 \text{ m}^3/\text{d} \cdot \text{km}^2$).

W zachodniej części południowo-zachodniej granicy JCWPd, gdzie biegnie ona wzdłuż granicy obrzeżenia permsko-mezozoicznego Gór Świętokrzyskich ma miejsce niewielki odpływ boczny do sąsiedniej JCWPd nr 100. Pozostałe granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód

podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych zlewni cząstkowej rzeki Nidy powyżej ujścia Czarnej Nidy (włącznie).

Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i ciekі powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych są to głównie rzeki Nida i jej większe dopływy: Łososina i Czarna Nida wraz z dopływami Bobrzą, Lubrzanką i Belnianką. Funkcję drenażu pełnią również liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane) i odwodnienia górnicze.

Największe zmiany powodują ujęcia komunalne Kielc w Zagnańsku (zlewnia górnej Bobrzy) i Kielce-Białogon (zlewnia środkowej Bobrzy powyżej Słowika) oraz odwodnienia górnicze w rejonie Gałęzice-Bolechowice-Borków (woda z odwodnień zrzucana do rzek), wokół których powstały duże regionalne leje depresji.

Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych i nieprzepuszczalnych.

W wymienionym powyżej rozporządzeniu zostały określone następujące **cele środowiskowe** dla obszarów chronionych położonych w zasięgu występowania JCWPd nr 101 (poniżej zostały wymienione cele środowiskowe dla obszarów chronionych w zasięgu, których znajduje się obszar opracowania):

- cel środowiskowy dla Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu - Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie polderów. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych, odstąpienie od ich konserwacji; rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę; uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej; tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności; ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin; likwidację nielegalnych wysypisk śmieci.

Poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych wdraża się zestaw działań uzupełniających:

- rolnictwo (grupa działań – edukacyjna) - ograniczenie zużycia wody w rolnictwie - przeprowadzenie szkoleń dla prowadzących działalność rolniczą w zakresie możliwości zastosowania wodooszczędnych technik nawadniania gruntów ornych oraz sposobów retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych w rolnictwie wraz z przekazaniem informacji o możliwych programach pozyskiwania środków na realizację działań w dowiązaniu do specyfiki produkcji rolnej;
- przemysł (grupa działań – organizacyjno-prawna) - ograniczenie zużycia wody w przemyśle - przeprowadzenie przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą analizy możliwości ograniczenia zużycia wody w przemyśle poprzez zastosowanie najlepszych dostępnych technik oszczędzających wodę wraz z oceną możliwości ich zastosowania;
- gospodarka komunalna (grupa działań – pozostałe) - opracowanie dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych - sporządzenie (na podstawie decyzji właściwego organu administracji geologicznej określającej potrzebę i termin przedłożenia dodatku do dokumentacji geologicznej) dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia wód podziemnych;

- gospodarka komunalna (grupa działań – administracyjna) - weryfikacja zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych ustalonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznych wykonanych przed 2004 r. - wykonanie analizy obejmującej identyfikację ujęć wód podziemnych o zasobach eksploatacyjnych znacznie przekraczających średni rzeczywisty pobór w poprzednim cyklu planistycznym, złożenie wniosków o weryfikację zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych w trybie wykonania dodatku do dokumentacji hydrogeologicznej, do właściwych organów administracji geologicznej;
- inne (grupa działań – administracyjna) - dodatkowy przegląd udzielonych pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych - dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych, uwzględniający faktyczne zapotrzebowanie na wodę oraz dostępne zasoby wód podziemnych, a nie możliwości techniczne poboru wody z ujęcia;
- gospodarka komunalna (grupa działań – pozostałe) - weryfikacja zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych - opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby dyspozycyjne wód podziemnych dla rejonu eksploatacji (RE) Kielce.

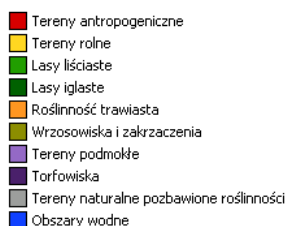
~ Wody powodziowe ~

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego.

3.5. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

Obręb Wola Jachowa charakteryzuje się dużą mozaikowatością, z przewagą gleb słabych, a bardzo niskim udziałem gleb chronionych klas bonitacyjnych. Gleby zaliczane do III klasy bonitacyjnej zajmują powierzchnię 0,8958 ha, co stanowi 0,12% powierzchni tego obrębu (nie znajdują się na obszarze objętym planem). Gleby klas I i II nie występują. Przeważają tu zwarte powierzchnie gleb klas bonitacyjnych IV, a także gleby klas V i VI określane jako średnie i słabe. Występują tu głównie gleby bielcowe i pseudobielcowe.

Rysunek 8 Klasyfikacja pokrycia terenu obrębu Wola Jachowa [źródło: Polska Agencja Kosmiczna]

3.6. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH, STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

Warunki klimatyczne regionu określane charakterystycznymi parametrami w tym: temperaturą, opadami atmosferycznymi, prędkością i kierunkiem wiatru wykazują duże zróżnicowanie. Różnice te wynikają przede wszystkim z wysokości nad poziomem morza i morfologii terenu, wpływając na odrębność klimatu lokalnego.

Różnice klimatyczne, występujące pomiędzy poszczególnymi dzielnicami Polski, stanowią podstawę podziału na regiony klimatyczne. Teren gminy Górno zalicza się do klimatu jednego z siedmiu regionów klimatycznych tj. klimatu Wyżyn Południowopolskich. Typ ten cechuje znaczna różnorodność poszczególnych krain klimatycznych, np. sąsiadujących ze sobą Gór Świętokrzyskich i Niecki Nidziańskiej.

Klimat obszaru opracowania charakteryzuje się średnią roczną temperaturą 7,0/7,5°C. Najniższe temperatury występują w lutym: -3,5/-4,5°C, natomiast najwyższe w lipcu: 17,5/18,5°C. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi tu od 2,3 do 2,7 m/s. Przeważają wiatry zachodnie, południowo-zachodnie i południowe. Na terenie opracowania liczba dni pogodnych mieści się w granicach 40-60 dni, natomiast liczba dni pochmurnych wynosi tu około 140. Średnia roczna suma opadów wynosi około 650 mm. W roku występuje około 100 dni z pokrywą śnieżną. Średni okres wegetacji sięga około 210 dni.

Zbocza wysoczyzn i wyniesień, w zależności od ekspozycji, wykazują wyraźne zróżnicowanie mikroklimatu. Najsilniej naświetlane i nagrzewane są stoki o wystawie południowej, najsłabiej o ekspozycji północnej. Wielkość nachylenia stoków wyniesień i wysoczyzn, ich konfiguracja (rozczłonkowanie), a także pokrycie (szata roślinna) ma wpływ na lokalne zmiany nawietrzania i przewietrzania. Mogą także występować różnice w wielkości opadów. Znaczne nachylenie stoków powoduje spływ chłodnego i wilgotnego powietrza, zaś u podstawy stoków mogą utrzymywać się mgły radiacyjne.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 89 ust. 1) na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska co roku, dokonują oceny jakości powietrza w województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie raportów dostępnych na stronach internetowych GIOŚ. Wyniki ocen GIOŚ przekazuje zarządowi województwa, który w razie konieczności opracowuje i wdraża program ochrony powietrza w województwie dla wybranych stref, w których zanotowano przekroczenia norm jakości powietrza.

Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2023 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono [„Roczna ocena jakości powietrza

w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023. GIOŚ Kielce 2024 r.] przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla bezno(a)pirenu oraz poziomu celu długoterminowego ozonu.

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z podjęciem określonych działań na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania jego jakości (gdy spełnione są przyjęte standardy). Zakres działań obejmuje:

- dla klasy C (D2) — określenie potencjalnych obszarów przekroczeń wartości poziomów stężeń i opracowanie programu ochrony powietrza (POP) lub dla klasy D2 — uwzględnienie w wojewódzkim programie ochrony środowiska;
- dla klasy A (D1) — utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2023.

strefa świętokrzyska	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}	O ₃
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A***/ A1****	A*/D2**

*według poziomu docelowego

**według poziomu celu długoterminowego

***faza I

****faza II

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Kielce 2024 r.

W zakresie ochrony roślin strefa województwa świętokrzyskiego została sklasyfikowana następująco:

Tabela 2 Klasy uzyskane w corocznej ocenie GIOŚ na rok 2023 w zakresie ochrony roślin dla strefy województwa świętokrzyskiego (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023).

Lp.	Substancja zanieczyszczająca	Klasa wynikowa
1	SO ₂	A
2	NO _x	A
3	O ₃ (AOT40) wg poziomu docelowego	A
4	O ₃ (AOT40) wg poziomu celu długoterminowego	D2

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się (zlokalizowane poza granicami planu):

- emisja zorganizowana, pochodząca ze źródeł punktowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisja niezorganizowana, tj. emisję substancji wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie czy lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp.,

– emisja ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi).

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Promieniowanie elektromagnetyczne występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia (niewystępujących w gminie), radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

3.7. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na terenie objętym projektem dokumentu występuje obiekt zabytkowy wpisany do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków: kaplica p.w. Św. Joachima z 1. poł. XIX w. (nr rejestru A.320 z 2009-07-14). Styl kaplicy określano jako uproszczony prowincjonalny klasycystyczny. W 1994 roku przy rozbudowie drogi została ona przeniesiona, ze względu na zły stan technicznie materiały nie mogły być wykorzystane. Kaplice zbudowano z nowej cegły, niestety nie zrekonstruowano muru. Wyposażenie przechowywane jest na plebani w Skorzeszycach. Nadal odbywają się tam modlitwy wiejskiej społeczności, nabożeństwa majowe, uroczystości poświęcenia pól. Dla społeczności Woli Jachowej jest w dalszym ciągu ważnym miejscem kultu religijnego.

Ponadto na terenie objętym planem znajduje się 13 stanowisk archeologicznych.

Wszystkie przedmioty, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkami pozyskanymi w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znaleziska podlegają ochronie prawnej na podstawie przepisów odrębnych. Postępowanie z przedmiotami lub obiektami o cechach zabytkowych odkrytymi w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub prac ziemnych należy prowadzić z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych.

3.8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Gmina Górnica leży w sąsiedztwie miasta Kielce oraz u stóp głównego masywu Gór Świętokrzyskich. Wysokie walory krajobrazowe, bliskość Świętokrzyskiego Parku Narodowego powoduje zagrożenie dużą presją inwestycyjną i urbanizacyjną.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu są więc:

- 1) niekorzystne zmiany krajobrazu;
- 2) presja urbanizacyjna na środowisko powodowana ekspansją zabudowy na nowych obszarach, której skutkiem są zmiany ukształtowania powierzchni ziemi oraz krajobrazu, a także wiąże się z utratą dotychczasowych funkcji przyrodniczych pełnionych przez dany teren;
- 3) zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, w tym odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej;
- 4) wzrost ruchu drogowego powodowany wzrostem liczby mieszkańców skutkujący pogorszeniem jakości klimatu akustycznego i zwiększeniem zanieczyszczenia powietrza oraz pogorszeniem warunków życia ludzi;
- 5) zanieczyszczenie powietrza mające pochodzenie antropogeniczne, którego źródłem jest głównie transport samochodowy, gospodarstwa domowe, działalność gospodarcza oraz

gromadzenie i utylizacja odpadów i ścieków, oddziałujące niekorzystnie na klimat, florę i faunę oraz pogarszający warunki życia mieszkańców;

- 6) powstawanie odpadów komunalnych związany z realizacją funkcji mieszkaniowych i usługowych, którego wpływ na stan środowiska i na warunki życia ludzi uzależniony jest od gospodarki odpadami;
- 7) promieniowanie niejonizujące, którego źródłem są znajdujące się na terenie opracowania stacje bazowe telefonii komórkowych, stacje transformatorowe i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

3.9. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego – w zakresie szaty roślinnej oraz fauny, wód powierzchniowych i podziemnych. Przekształceniom nie uległyby takie komponenty jak krajobraz, gleby, szata roślinna.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dają konkretne wskazania szczegółowych ustaleń dotyczących parametrów i wskaźników zabudowy w warunkach udziału społeczeństwa. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren o szczególnej presji inwestycyjnej powinien zostać poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

Obecnie na terenie objętym opracowaniem nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W przypadku zaniechania realizacji planu, realizacja inwestycji i użytkowania terenu obrębu Wola Jachowa będzie odbywać się, tak jak dotychczas, czyli na podstawie wydawania decyzji o warunkach zabudowy, które nie muszą być zgodne z zapisami obowiązującego Studium i często nie uwzględniają aktualnego stanu wiedzy o środowisku.

Miejscowy plan podlega konsultacjom społecznym, w związku z czym zapobiega konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju gminy. Tzw. „rozwój” terenów położonych w granicach obszarowych form ochrony przyrody to zawsze temat konfliktogenny. Powstanie inwestycji na tych terenach powinno być poprzedzone dyskusją nad kierunkiem polityki przestrzennej gminy.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

- A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979 r., z obowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju

oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji.

B. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.

C. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),

D. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,

E. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,

F. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,

G. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979 r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków

H. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do kierunków zagospodarowania przestrzennego określanych dla polskiej gminy. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego **8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP)** przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmiany klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele w możliwym zakresie.

Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym:

1. „*Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności*” długookresowa strategia rozwoju kraju

Priorytet dla Polski przyjęty w związku ze Strategią „Europa 2030”

„Wzrost efektywności energetycznej, wykorzystanie OZE, redukcja emisji CO₂”

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Projekt planu realizuje poniższe kierunki interwencji:

Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska przez następujące działania: ochrona czystości wód – redukcja zanieczyszczeń i związków biogennych (azot, fosfor) odprowadzanych do wód oraz sanitacja wsi; wprowadzenie monitorowania i ochrony różnorodności biologicznej i przeciwdziałanie fragmentacji ekosystemów; ustanowienie narzędzi finansowania różnorodności biologicznej (w tym podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli); opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji do zmian klimatu; wprowadzenie instrumentów polityki publicznej integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu.

2. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- I. Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- II. Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- III. Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- IV. Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- V. Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

3. *Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030*

Celem głównym polityki energetycznej jest bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszeniu oddziaływania sektora energii na środowisko oraz optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. PEP2040 przewiduje osiem kierunków strategicznych, do których należą: (1) optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych, (2) rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, (3) dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej, (4) rozwój rynków energii, (5) wdrożenie energetyki jądrowej, (6) rozwój odnawialnych źródeł energii, (7) rozwój ciepłownictwa i kogeneracji, (8) poprawa efektywności energetycznej.

4. *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji, które zostały przypisane do trzech celów operacyjnych SZRWRiR 2030 oraz trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa
- 3 Obszary wpływające na realizację celów strategii: (1) Sprawne zarządzanie rozwojem, (2) Stabilne finansowanie rozwoju, (3) Trwała zdolność kreacji i uczenia się.

Projekt planu uwzględnia wszystkie cele ustanowione w nadrzędnych dokumentach odnoszące się do rozwoju obszarów miejskich w oparciu o zasoby endogeniczne oraz wzmacnianie ośrodków miejskich i terenów wiejskich poprzez zwiększanie atrakcyjności i konkurencyjności.

Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Poniżej przedstawiono w sposób syntetyczny przewidywane oddziaływanie ustaleń planu na poszczególne geokomponenty.

Tabela 3. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń planu na poszczególne geokomponenty

Element środowiska	Charakter oddziaływania										
	P	N	O	Nd	B	Po	Sk	C	S	K	D
Flora i fauna, różnorodność biologiczna	X	X	X		X			X	X		X
Wody powierzchniowe i podziemne	X				X				X		X
Gleba i powierzchnia terenu,	X				X				X		X
Zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Powietrze, klimat akustyczny	X	X			X	X	x	X		X	X
Klimat	X					X			X		X
Krajobraz	X				X				X		X
Obszary Chronionego Krajobrazu	X				X				X		X
Zabytki	X				X	X			X	X	X
Zdrowie ludności	X				X	X			X	X	X
Dobra materialne	X				X	X			X		X

Oznaczenia: oddziaływania P – pozytywne, N- negatywne, B – bezpośrednie, Po – pośrednie, Sk – skumulowane, C – chwilowe, S – stałe, K –krótkoterminowe, D – długoterminowe, O – odwracalne, Nd – nieodwracalne, - (minus) oznacza brak oddziaływania

W powyższym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono różnego rodzaju przewidywane oddziaływania na środowisko projektu planu, w tym również te o charakterze skumulowanym. Występowanie oddziaływań skumulowanych może wystąpić przede wszystkim w przypadku prowadzenia podobnych przedsięwzięć w tym samym czasie i na tym samym terenie. Część z nich można wyeliminować lub ograniczyć stosując odpowiedni dobór terminów prac oraz nowoczesne, przyjazne dla środowiska technologie ich prowadzenia.

Przewiduje się, iż na obszarze opracowania może potencjalnie dojść do skumulowanych relacji następujących oddziaływań:

- wzrost uciążliwości akustycznej w wyniku wyznaczenia nowej zabudowy usługowej i mieszkaniowej oraz dróg. Tego rodzaju uciążliwości, nawet, jeśli wystąpią, mogą być ograniczane poprzez np.: obsadzanie terenów zielenią izolacyjną (która daje efekt psychologiczny), zastosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu, odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej;
- przekształcenie dotychczasowego krajobrazu w wyniku wzrostu zainwestowania terenów zielonych - pojawienie się nowej zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej;
- zmniejszenie ogólnej powierzchni biologicznie czynnej w wyniku utwardzenia terenów przeznaczonych do zainwestowania i związane z tym ograniczenie poziomu infiltracji;
- ograniczenie przestrzeni bytowania i migracji niektórych gatunków roślin i zwierząt w wyniku pojawienia się zainwestowania na terenach użytkowanych jako tereny naturalne;
- wzrost tzw. niskiej emisji w wyniku pojawienia się zwiększonego ruchu pojazdów mechanicznych emitujących zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Biorąc jednak pod uwagę coraz powszechniejsze wprowadzanie do przemysłu motoryzacyjnego wielu proekologicznych rozwiązań nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji określonych w projekcie planu form zagospodarowania doszło do drastycznego pogorszenia, jakości powietrza atmosferycznego.

Przestrzenne rozmieszczenie terenów o różnym stopniu uciążliwości na środowisko pokazuje, że w obszarze projektu planu równomiernie negatywne i pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze. Tereny uciążliwe to przede wszystkim przedsięwzięcia liniowe – drogi. Projekt planu uwzględnia przebieg projektowanej drogi ekspresowej S74. Sumaryczne oddziaływanie inwestycji przewidzianych planem, m.in. w świetle analizy w rozdziale 5.1 *Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody – C-OOChK* nie określa się jako znacząco negatywne na środowisko.

5.1. OCENA ZGODNOŚCI POSTANOWIEŃ PROJEKTU DOKUMENTU Z AKTAMI PRAWNYMI DOTYCZĄCYMI FORM OCHRONY PRZYRODY – C-OOChK

Projekt planu w całości leży w granicach **Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (C-OOChK)** wyznaczonym 3 listopada 2001 r. Rozporządzeniem Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin

parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. z 2001 r. Nr 108, poz. 1271). Najbardziej aktualnym aktem prawnym dotyczącym C-OOChK jest uchwała Nr XLIX/878/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z § 4. ww. uchwały na terenie strefy krajobrazowej B ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

- edukacja ekologiczna,
- ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,

Ad. a: W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów, biorąc pod uwagę możliwości kształtowania korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, w ramach zapewnienia właściwego stanu siedlisk, nie wyznaczono w zasięgu cieków oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie (w którym mogłoby dojść do zaburzenia funkcjonowania siedliska) nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi. Projektuje się wyłącznie zabudowę w zakresie uzgodnionym z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno.

b) zachowanie cennych ekosystemów;

- utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,

Ad. b: W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne z zakresu gruntów rolnych i z zakresu lasów oraz ochrony przyrody. Ponadto, zachowano całą powierzchnię terenów leśnych w obecnym użytkowaniu (W zasięgu strefy B C-OOChK ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne).

c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;

- odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
- zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,

Ad. c: W zasięgu strefy B C-OOChK ustalenia projektu planu nie przewidują zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zatem nie dojdzie do fragmentaryzacji obszarów leśnych.

d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych;

- uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

Ad. d: W projekcie planu utrzymano ciągłość korytarzy ekologicznych poprzez zapewnienie ochrony dolin cieków oraz ich obudowy biologicznej przed zabudową oraz zapewnienie połączeń między mniejszymi a większymi korytarzami ekologicznymi.

e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;

- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
- utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,

Ad. e: Promowanie ekstensywnych systemów zagospodarowania wykracza poza zakres planu. Plan miejscowy nie może regulować stosowania nawozów, pestycydów oraz środków ochrony roślin. Natomiast projekt planu dopuszcza użytkowanie dotychczasowych gruntów rolnych oraz pozwala na

rozwój istniejącej zabudowy zagrodowej co pozwala na rozwój rolnictwa ekstensywnego na obszarze gminy.

f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;

- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,

- stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

Ad. f: W projekcie planu utrzymano realizację roślinności łąkowej i murawowej na terenach zieleni naturalnej. W związku z ochroną walorów krajobrazowych, w strefie krajobrazowej B C-OOCHK nie dopuszcza się realizacji dolesień. Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny osuwisk.

g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;

- powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,

- uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

Ad. g: W projekcie planu wskazano takie kierunki zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych.

h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;

- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,

- rewitalizacja obiektów zabytkowych,

- poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Ad. h: Projekt planu w celu zachowania wartości kulturowych obszaru, określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego, w tym obowiązek ochrony obiektów małej architektury sakralnej, oznaczonych na rysunku planu poprzez zachowanie form i gabarytów, a także ich ekspozycji od strony przylegających dróg publicznych oraz strefy konserwatorskie ochrony stanowisk archeologicznych, wskazując, iż przekształcanie bądź użytkowanie mogące powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej może nastąpić wyłącznie po spełnieniu wymogów zawartych w przepisach odrębnych.

Na terenie strefy krajobrazowej C ustala się następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

a) ochrona walorów przyrodniczych;

- edukacja ekologiczna,

- uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,

Ad. a: W projekcie planu uwzględniono przepisy odrębne w zakresie ochrony przyrody podczas wprowadzania nowego sposobu zagospodarowania terenów. W projekcie utrzymano ciągłość lokalnych korytarzy ekologicznych w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy w ich zasięgu. Ponadto, nie wyznaczono nowego sposobu zagospodarowania m.in. takiego jak nowa zabudowa czy możliwość utwardzenia powierzchni ziemi. Tereny przeznaczone pod zabudowę i drogi zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującym studium gminy Górno oraz projektem drogi ekspresowej S74, która powstanie niezależnie od ustaleń mpzp.

*Wskazuje się również, że strefa krajobrazowa C, jest jedyną strefą, w której projekt miejscowego planu dopuszcza lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię promieniowania słonecznego geotermalną oraz aerotermalną, o mocy do 500 kW. W związku z faktem, że ich realizacja dopuszczona jest wyłącznie na terenach **PU** (tereny zabudowy produkcyjno-usługowej), **U** (tereny zabudowy usługowej), **UA** (tereny zabudowy usługowej).*

biurowych i administracji) i UO (tereny zabudowy usług oświaty), które znajdują się w zasięgu terenów budowlanych, wyznaczonych w Studium gminy Górno lub stanowią uch kontynuację, a także nie przecinają lokalnych korytarzy ekologicznych i połączeń ekologicznych, w tym dolin cieków wraz z ich obudową biologiczną, przewiduje się, że nie wpłyną one negatywnie na połączenia ekologiczne.

b) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;

- promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
- utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych poza granicami administracyjnymi miast,

Ad. b: Nie dotyczy.

c) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;

- zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
- stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,

Ad. c: W projekcie utrzymano wyznaczone we wcześniejszych dokumentach planistycznych tereny zalesień. W projekcie planu utrzymano realizację roślinności łąkowej i murawowej na terenach zieleni naturalnej. W związku z ochroną walorów krajobrazowych, w strefie krajobrazowej C C-OOCHK nie dopuszcza się realizacji dolesień na terenach rolnych i zieleni naturalnej. Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz tereny osuwisk.

d) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;

- powstrzymywanie procesów naturalnej wtórnej sukcesji,
- uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,

Ad. d: W projekcie wskazano takie sposoby zagospodarowania terenów oraz kształtowania zabudowy, aby nie wpływały na zakłócenie wyznaczonych punktów i ciągów widokowych. Wskazuje się również, że strefa krajobrazowa C, jest jedyną strefą, w której projekt miejscowego planu dopuszcza lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię promieniowania słonecznego geotermalną oraz aerotermalną, o mocy do 500 kW. Jest to strefa o najniższym rygorze ochrony krajobrazowej, ze względu na najniższe walory. Dopuszczenie ww. instalacji obowiązuje wyłącznie na terenach PU (tereny zabudowy produkcyjno-usługowej), U (tereny zabudowy usługowej), UA (tereny zabudowy usług biurowych i administracji) i UO (tereny zabudowy usług oświaty), w obszarze intensywnie zurbanizowanym, a także w sąsiedztwie projektowanej drogi ekspresowej, która powstanie niezależnie od ustaleń planu miejscowego i która będzie dość istotną ingerencją w krajobraz. W związku z powyższym wskazuje się, iż tereny dopuszczające lokalizację instalacji urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł, znajdują się w terenach dotychczas znacznie przekształconych lub ulegających takim przekształceniom. W związku z tym, nie będą one miały znaczącego wpływu na atrakcyjność panoram i wnętrz widokowych.

e) zachowanie wartości kulturowych obszaru;

- promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
- rewitalizacja obiektów zabytkowych,
- poszerzanie ewidencji obiektów zabytkowych.

Ad. e: Projekt planu w celu zachowania wartości kulturowych obszaru, określa zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym krajobrazu kulturowego, w tym obowiązek ochrony obiektów małej architektury sakralnej, oznaczonych na rysunku planu poprzez zachowanie form i gabarytów, a także ich ekspozycji od strony przylegających dróg publicznych oraz strefy konserwatorskie ochrony stanowisk archeologicznych, wskazując, iż przekształcanie bądź użytkowanie mogące powodować degradację ich wartości naukowej i kulturowej może nastąpić wyłącznie po spełnieniu wymogów zawartych w przepisach odrębnych.

W związku z powyższym nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu wpłynęła na naruszenie głównych celów ochronnych stawianych dla strefy B i C Cisowsko-Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zgodnie z § 5. ww. uchwały na terenie Obszaru w strefie krajobrazowej B zakazuje się:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Ad. 1. Ustalenia projektu planu miejscowego nie przyczynią się w sposób bezpośredni i nie powinny przyczynić się w sposób pośredni do zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk złożonej ikry, a tym samym nie wpłyną na złamanie zakazu, o którym mowa powyżej. Zakaz dotyczy wszystkich dziko występujących zwierząt, nie tylko tych objętych ochroną gatunkową. Na terenach otwartych mogą znajdować się dziko występujące zwierzęta. Nie można wykluczyć możliwości zabicia pewnej liczby organizmów podczas np. ewentualnej realizacji dopuszczonych inwestycji jak infrastruktura techniczna (m.in. w glebie mogą znajdować się drobne organizmy: dżdżownice, nicienie, pierwotniaki i inne). Na pewno realizacja inwestycji w jakiś sposób będzie na nie oddziaływać, jednakże z uwagi na ich liczebność i występowanie w każdym gramie gleby, ciężko byłoby temu zapobiec. Skala tego zjawiska jest jednak niewielka.

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Ad. 2. W projekcie planu została zachowana lokalizacja istniejącego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ze względu na niewielką powierzchnię przedmiotowego terenu nie kwalifikują się one jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo zaproponowane w ustaleniach planu przeznaczenie oraz parametry zagospodarowania ww. terenów nie przewidują realizacji w ich granicach przedsięwzięć o których mowa powyżej. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż tereny o wskazanej funkcji nie łamią niniejszego zakazu.

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

Ad. 3. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu wpłynęły na złamanie powyższego zakazu, z uwagi na brak wyznaczania nowych terenów budowlanych w granicach obszarów zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych.

4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Ad. 4. Realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych, a zatem nie spowoduje złamania powyższego zakazu.

W związku z powyższym nie przewiduje się naruszenia zakazów ustanowionych dla strefy B C-OOChK.

Na obszarze C-OOChK w strefie krajobrazowej C nie ustala się zakazów.

Biorąc pod uwagę planowane zagospodarowanie terenu przewidziane w ustaleniach projektu planu nie przewiduje się złamania ustanowionych dla Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ustaleń i zakazów.

5.2. ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA WARTOŚCI PRZYRODNICZE CISOWSKO-ORŁOWIŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Obszar objęty planem miejscowym usytuowany jest w granicach Otuliny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Wraz z obszarem Parku Krajobrazowego leży ona w zasięgu zlewni dwóch rzek, będących lewobrzeżnymi dopływami Wisły środkowej (tj. Nidy oraz Czarnej Staszowskiej) i obejmuje fragmenty pasma Orłowińskiego, Ocieskiego, Cisowskiego. Gatunkami dominującymi w drzewostanach jest tu sosna i jodła stanowiące około 85% powierzchni lasów. Na obszarze otuliny znajdują się liczne zabytkowe obiekty i zespoły architektoniczne oraz pozostałości po rozwijających się w czasach historycznych górnictwie i hutnictwie rud żelaza. Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy stanowi południowo-wschodni fragment Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich. Ograniczony jest od północnego-zachodu i od północy doliną rzeki Belnianki, od wschodu doliną Łagowicy, od południa doliną Czarnej Staszowskiej i od południowego-zachodu doliną Pierzchnianki. Teren Parku przecinają pasma: Orłowińskie, Cisowskie i Ocieskie oraz Wzgórza Bardziańskie.

Projekt planu nie wyznacza nowych terenów budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie granic Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto w najbliższym otoczeniu granic ww. C-OPK nie wyznaczono lokalizacji obiektów, których realizacja mogłaby wpłynąć znacząco w sposób negatywny na funkcjonowanie tego obszaru, w tym poprzez pośrednią degradację szaty roślinnej (w tym również krajobrazu) czy niszczenia siedlisk roślin i zwierząt. Nie przewiduje się również, aby ustalenia dotyczące terenów znajdujących się w zasięgu otuliny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego przyczyniły się w sposób pośredni do znaczącego negatywnego wpływu na stan środowiska C-OPK.

5.3. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000

Teren objęty projektem planu leży poza zasięgiem Obszarów Natura 2000.

5.4. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT ORAZ BIORÓŻNORODNOŚĆ

~ Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni ~

Wyznaczona w dokumencie nowa funkcja zagospodarowania może wiązać się z usunięciem drzew. Zadrzewienia i zakrzaczenia wiążą się z występowaniem gatunków ptaków i drobnych gryzoni, dla których często jest to miejsce żeru i schronienia, dlatego też zmiana użytkowania spowoduje opuszczenie przez większość gatunków tego terenu. Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących lub wykorzystujących ten teren. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe”. Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną terenu. Oddziaływanie będzie miało już charakter stały. Gatunki, które obecnie wykorzystują ten teren powrócą, przy czym dotyczy to w szczególności gatunków przystosowanych życia w pobliżu siedzib ludzkich. Na terenie objętym planem, gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka,

projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem ozdobnej roślinności, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej będą tu korzystne.

Ze względu na oddziaływanie ustaleń planu na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące do których należą:

- z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach.

W zakresie rozwiązań planistycznych minimalizujących oddziaływanie na bioróżnorodność terenu, które mogą być wpisane do ustaleń projektu planu uwzględniono wysoki odsetek powierzchni biologicznie czynnej.

~ Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów ~

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej. Wpływ samej budowy, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące teren;
- wzmożonym ruchem pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z użytkowaniem terenów, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny tj. z dala od drzew. Przede wszystkim stosuje się tu przepisy w zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie pozalęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 51, art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).

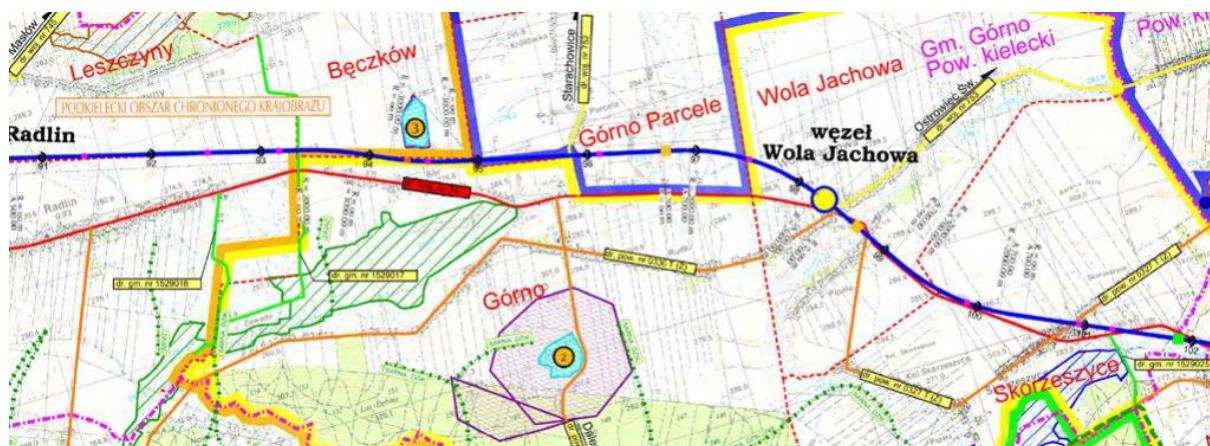
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19 czerwca 2017 roku wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak: WOO.I-4200.1.2012.MGN.37 i WOO.I-4200.1.2015.MGN.17 na „Budowę drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna – Łągów – Jałowęsy” w wariantcie 6-4-b realizowanego przez Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach, uchyloną w części przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 08 lutego 2019 r. znak: DOOS-dśl.4200.14.2017.AB.26. Ponieważ projekt planu wskazuje na rozwój funkcji wzdłuż pasa drogi S-74, między innymi terenów mieszkaniowych i usługowych, należy przeanalizować, czy na tym odcinku nie przewiduje się innych funkcji wynikających z decyzji środowiskowych, jak przejścia

dla zwierząt. Długość całego przedsięwzięcia wynosi 50 km. Droga przebiegać będzie przez gminy: Górno, Bieliny, Łagów oraz Baćkowiec i Opatów. Planowane przedsięwzięcie obejmuje m. in. budowę Miejsc Obsługi Podróżnych oraz budowę przejść dla zwierząt. Planowane przejścia dla zwierząt znajdujące się w granicach obszaru objętego planem:

- przejście dla średnich zwierząt MS-2 na kilometrażu 98+685 na rzece Kakonianka o szerokości ok. 18 m, wysokości min. 3,5 m i długości ok. 33 m – projekt planu rzekę Kakoniankę pozostawia w dotychczasowym przeznaczeniu i użytkowaniu. Dolina rzeki stanowiąca korytarz migracji nie ulegnie przerwaniu ani zwężeniu. W związku z planowanymi pracami ingerencja w koryto rzeki Kakonianki będzie ograniczona do niezbędnego minimum związanego z wykonaniem prac powodujących konieczność tej ingerencji, tj. w miejscach regulacji cieków, umocnień pod obiektem mostowych, umocnień brzegów w miejscach wprowadzania wód opadowych do cieków, a w przypadku wykonywania przepustów drogowych nastąpi ingerencja w koryto cieków polegająca na odcinkowej przebudowie cieków oraz umocnieniu skarp i dna cieków. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem,
- przejście dla małych zwierząt: przepusty o wymiarach: szer. min. 2 m, wys. min. 1,5 m: 97+507.

W najbliższym sąsiedztwie obszaru objętego planem, w celu umożliwienia migracji średnich i dużych zwierząt, zgodnie z decyzją, wykonane będą przejścia dla zwierząt:

- przejścia dla dużych zwierząt PZ- 1 na kilometrażu ok. 101+885 szerokości ok. 54 m i długości ok. 33 m i wysokości min. 5 m. Miejsce wyznaczono poza terenami zabudowanymi. W sąsiedztwie przejścia projekt planu nie przewiduje znaczących zmian. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem.
- przejścia dla średnich zwierząt:
 - MS-1 na kilometrażu 96+735 na rzece Warkocz o szerokości ok. 18 m, wysokości min. 3,5 m i długości ok. 38 m – projekt planu nie obejmuje rzeczoności przejścia, a rzekę Warkocz pozostawia w dotychczasowym przeznaczeniu i użytkowaniu. Dolina rzeki stanowiąca korytarz migracji nie ulegnie przerwaniu ani zwężeniu. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem.
- przejścia dla małych zwierząt: przepusty o wymiarach: szer. min. 2 m, wys. min. 1,5 m, 94+362 i 94+551 (tereny ZR w sąsiedztwie kopalni piasku Bęczków), 96+124 (tereny zainwestowane – teren cmentarza, tereny zabudowane naprzeciwko Urzędu Gminy w Górnym)

Rysunek 9 Dokumentacja projektowanej budowy drogi ekspresowej nr 74 na odcinku gminy Górno

~ Ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych ~

Przedmiotowy teren położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach dnia 19 czerwca 2017 roku wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak: WOO.I-4200.1.2012.MGN.37 i WOO.I-4200.1.2015.MGN.17 na „Budowę drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna – Łagów – Jałowęsy” w wariantcie 6-4-b realizowanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach, uchyloną w części przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 08 lutego 2019 r. znak: DOOŚ-dśl.4200.14.2017.AB.26. Projekt planu wskazuje przebieg planowanej trasy oraz wyznacza nowe tereny zabudowy usługowej i obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (1U-P) wzdłuż pasa drogi S-74.

W celu umożliwienia migracji średnich i dużych zwierząt, zgodnie z decyzją, wykonane będą przejścia dla zwierząt. Na terenie objętym projektem planu nie planuje się przejść dla dużych zwierząt.

Przejścia dla zwierząt znajdujące się w granicach obszaru objętego planem:

- przejście dla średnich zwierząt MS-2 na kilometrażu 98+685 na rzece Kakonianka o szerokości ok. 18 m, wysokości min. 3,5 m i długości ok. 33 m – projekt planu rzekę Kakoniankę pozostawia w dotychczasowym przeznaczeniu i użytkowaniu. Dolina rzeki stanowiąca korytarz migracji nie ulegnie przerwaniu ani zwężeniu. W związku z planowanymi pracami ingerencja w koryto rzeki Kakonianki będzie ograniczona do niezbędnego minimum związanego z wykonaniem prac powodujących konieczność tej ingerencji, tj. w miejscach regulacji cieku, umocnień pod obiektem mostowych, umocnień brzegów w miejscach wprowadzania wód opadowych do cieku, a w przypadku wykonywania przepustów drogowych nastąpi ingerencja w koryto cieku polegająca na odcinkowej przebudowie cieku oraz umocnieniu skarp i dna cieku. Nie przewiduje się kolizji ustaleń projektu planu z planowanym przejściem,
- przejście dla małych zwierząt: przepusty o wymiarach: szer. min. 2 m, wys. min. 1,5 m: 97+507.

Należy przypuszczać, że gatunki migracyjne ptaków będą korzystać z przelotu nad przedmiotowym terenem w sposób dotychczasowy, a ich trasy przelotu nie ulegną zmianie. Należy przypuszczać, że gatunki zwierząt będą korzystać z przedmiotowego terenu jak w dotychczasowy sposób. Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesienno poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennie poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Ponadto należy zauważyć, że w odległości do 200 m stanowiącym bufor od rzeki Kakonianki nie wyznaczono nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Projektuje się tam wyłącznie zabudowę w zakresie uzgodnionym z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno.

Na terenie planu wskazano przebieg lokalnych korytarzy ekologicznych. Ustalenia projektu nie wpłyną na ograniczenie korytarzy ekologicznych. Pozostanie on drożny niemniej przebieg istniejących i projektowanych dróg może stanowić barierę dla zwierząt.

5.4. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE, ZDROWIE LUDZI, KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

~ Powietrze ~

Zanieczyszczenie powietrza jest jednym z głównych czynników zagrożenia klimatu i degradacji środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzone do atmosfery podlegają wpływom warunków meteorologicznych zarówno w zakresie rozprzestrzeniania się, jak i ich transformacji. Emisja zanieczyszczeń zależy od topografii, zagospodarowania terenu, lokalizacji źródeł emisji oraz warunków meteorologicznych. Skład powietrza ma istotny wpływ na biosferę, a emitowane do niego zanieczyszczenia gazowe i pyłowe stanowią istotne zagrożenie dla wielu elementów środowiska m.in. wód, gleb oraz świata roślinnego i zwierzęcego. Do czynników decydujących, o jakości powietrza zalicza się: przestrzenny i czasowy rozkład zanieczyszczeń powstających w efekcie działalności człowieka oraz warunki wymiany powietrza.

Projekt planu zakłada m.in. przeznaczenie terenów obecnie pokrytych zielenią pod zabudowę mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną. Ponadto zakłada powstanie nowych ciągów komunikacji kołowej, w tym wyznacza przebieg drogi S74.

W wyniku realizacji ustaleń projektu na obszarze opracowania może wzrosnąć liczba punktowych źródeł zanieczyszczeń atmosferycznych w postaci budynków mieszkalnych, usługowych i przemysłowych oraz linowych źródeł zanieczyszczeń w postaci dróg. Ponadto w wyniku realizacji ustaleń projektu należy spodziewać się intensyfikacji ruchu kołowego na istniejących szlakach komunikacyjnych. Zjawiska te przyczyniają się do większej emisji gazów i pyłów z sektora bytowo-gospodarczego oraz komunikacyjnego. Na skutek obsługi terenu wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

W trakcie realizacji ustaleń projektu tj. budowy wystąpią uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza wywołane przez transport materiałów sypkich i pylastych oraz urobku ziemnego, a także związane z eksploatacją pojazdów wykorzystywanych podczas prac przygotowawczych i montażowych. Emisja ta będzie miała charakter czasowy, a zasięg jej oddziaływania ograniczy się do najbliższego otoczenia prowadzonych prac (+/- 100 m w zależności od przyjętego sposobu realizacji).

Uciążliwości związane z obsługą terenu i jego zagospodarowaniem nie wpłyną negatywnie na jakość powietrza i nie spowodują pogorszenia życia mieszkańców terenów sąsiadujących.

~ Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców ~

Do negatywnych oddziaływań wprowadzenia w życie analizowanego projektu planu należy potencjalny wzrost poziomu hałasu i zanieczyszczeń na terenach nowo wyznaczonych pod funkcje przemysłowe, usługowe, a także szlaki komunikacyjne. Oddziaływanie może być odczuwalne również w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów. Realizacja założeń projektu planu przyczyni się do zwiększenia emisji szkodliwych związków do atmosfery, w tym pyłu zawieszonego PM10, tlenków azotu (NO_x), dwutlenku siarki (SO_2) czy metali ciężkich. Mimo przewidywanego zwiększenia natężenia

ruchu kołowego (źródło emisji pyłu PM₁₀, NO_x), nie przewiduje się, aby opisane powyżej zależności w sposób istotny przełożyły się na zdrowie i życie mieszkańców analizowanego obszaru. Potencjalna, ponadnormatywna emisja, może być odczuwalna szczególnie przez dzieci, osoby starsze i osoby z chorobami układu oddechowego.

~ Zanieczyszczenia – S74 ~

Wyróżnienie chorób spowodowanych przez emisję substancji z tras komunikacyjnych w ogólnej puli schorzeń powodowanych skażeniem środowiska jest niezwykle trudne. Często, bowiem trasy komunikacyjne nie są jedynym, źródłem zanieczyszczenia szkodliwych substancji, nakładają się na nie emisje przemysłowe oraz tzw. niska emisja ze źródeł spalania. Według informacji Państwowego Zakładu Higieny w Polsce nie prowadzi się monitoringu zapadalności na choroby wynikające z zanieczyszczeń środowiska czynnikami powodowanymi przez komunikację samochodową. Spośród substancji emitowanych w efekcie spalania paliw w silnikach pojazdów analizie w niniejszym opracowaniu poddano: ditlenek azotu, ditlenek siarki, pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}, tlenek węgla, oraz węglowodory.

Ditlenek azotu jest nieorganicznym związkiem chemicznym z grupy tlenków azotu. W temperaturze pokojowej jest to brunatny, silnie toksyczny gaz. Jego toksyczne działanie polega na ograniczaniu dotlenienia organizmu. Ditlenek azotu upośledza zdolności obronne ustroju na infekcje bakteryjne, działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe, jest przyczyną zaburzeń w oddychaniu, powoduje choroby alergiczne (astmę). Ditlenek azotu jest uznawany za prekursora powstających w glebie rakotwórczych i mutagennych nitrozoamin.

Komunikacja samochodowa, jeśli chodzi o ilości emitowanego NO₂, jest drugim, zaraz po energetyce, źródłem emisji. W wyniku spalania paliw samochodowych w obecności powietrza, z zawartego w nim azotu powstaje tlenek azotu. Po wyemitowaniu do atmosfery, na skutek szybkiego spadku temperatury oraz obecności tlenu w atmosferze, przekształca się on w ditlenek azotu. Ditlenek azotu jest substancją, która wyznacza zasięg oddziaływania dróg, jeśli chodzi o oddziaływanie w zakresie emisji substancji do powietrza.

Ditlenek siarki jest gazem, nieorganicznym związkiem chemicznym z grupy tlenków niemetalu. Bezbarwny gaz o ostrym, gryzącym i duszącym zapachu, silnie drażniący drogi oddechowe. Jest trujący dla zwierząt i szkodliwy dla roślin. U ludzi, nawet w niskich stężeniach powoduje uszkodzenia dróg oddechowych, prowadzące do nieżytów oskrzeli, a po przeniknięciu do krwiobiegu kumuluje się w ściankach tchawicy, oskrzelach, wątrobie, śledzionie, mózgu i węzłach chłonnych. W dużych stężeniach powoduje zmiany w rogówce oka. Ma własności bakteriobójcze i pleśniobójcze. Ze względu na znaczny ciężar właściwy wolno rozprzestrzenia się w atmosferze. Jest produktem ubocznym spalania paliw kopalnych, także paliw stosowanych w pojazdach. Ditlenek siarki utrzymuje się w powietrzu około 2 – 3 dni i przemieszcza się zgodnie z jego ruchami, czasem na znaczne odległości. W atmosferze ditlenek siarki łatwo utlenia się do trójtlenku siarki, który z kolei rozpuszczając się w zawartej w atmosferze wodzie tworzy kwas siarkowy, będący istotnym składnikiem kwaśnych deszczy, czynnika szczególnie szkodliwie wpływającego na roślinność.

Pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5} stanowią poważny czynnik chorobotwórczy, osiadają na ściankach pęcherzyków płucnych utrudniając wymianę gazową, powodują podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych oraz wywołują choroby alergiczne, astmę, nowotwory płuc, gardła i krtani. Nie istnieje próg stężenia, poniżej którego negatywne skutki zdrowotne wynikające z oddziaływania pyłów na zdrowie ludzi nie występują. Grupą szczególnie narażoną na negatywne oddziaływanie pyłów są osoby starsze, dzieci i osoby cierpiące na choroby dróg oddechowych i układu krwionośnego.

Pył PM10 powoduje zwiększenie zachorowalności na choroby układu oddechowego. Pył PM_{2,5} zagraża zdrowiu przyczyniając się do wzrostu zgonów w wyniku chorób serca, naczyń krwionośnych, dróg oddechowych oraz raka płuc. Wzrost stężeń pyłu PM_{2,5} może spowodować wzrost ryzyka nagłych wypadków wymagających hospitalizacji z powodu problemów z krążeniem i oddychaniem.

Tlenek węgla (czad) w warunkach normalnych jest bezbarwnym, bezwonny, łatwopalnym i lżejszym od powietrza gazem. Z powietrzem tworzy mieszaniny wybuchowe. Powstaje jako produkt niecałkowitego spalania węgla, drewna i wielu innych związków organicznych, przy niedostatecznym dopływie tlenu. Jako produkt spalania może występować wszędzie. Jest on śmiertelnie trujący dla każdego organizmu, w którym transport tlenu odbywa się przy pomocy hemoglobiny. Działanie CO polega na łączeniu się tego gazu z hemoglobiną uniemożliwiając w ten sposób transport. Silne zatrucie tlenkiem węgla może prowadzić do utraty przytomności a nawet do śmierci. Zawartość tlenku węgla w spalinach można zmniejszać przez stosowanie katalizatorów, które powodują utlenienie CO do CO₂.

Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) to związki chemiczne zbudowane z węgla i wodoru, zawierające w cząsteczce kilka pierścieni aromatycznych. Węglowodory pojawiają się w powietrzu w wyniku parowania lub spalania paliw, głównie węgla, ropy naftowej i ropopochodnych. Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne powstają także podczas palenia tytoniu. Do organizmów żywych przenikają one przez drogi oddechowe, skórę i układ pokarmowy. Dobrze udokumentowane działania mutagenne i kancerogenne WWA ujawniają się dopiero w etapie metabolizmu tych substancji. Najsilniejsze działanie kancerogenne przypisuje się benzo(a)pirenowi, który stanowić może około 20% całkowitej ilości WWA emitowanych do atmosfery.

Wiele z wymienionych powyżej substancji dostaje się do atmosfery ze spalinami emitowanymi przez różne środki transportu. Najliczniejszą grupą pojazdów są oczywiście samochody, które emitują najwięcej spalin. Nawet ponad 70% zanieczyszczeń powietrza pochodzi dziś z gazów wylotowych samochodów osobowych i ciężarowych. Pojazdy jeżdżą wszędzie, jednak największe ich skupiska to wielkie aglomeracje miejskie oraz autostrady. W obydwu przypadkach pojazdy spalają szczególnie dużo benzyny, gdyż największe spalanie występuje podczas ciągłego ruszania i hamowania w korkach oraz bardzo szybkiej jazdy.

Analizy rozprzestrzeniania substancji wykonywane dla dróg wskazują, że najistotniejszym oddziaływaniem wykazuje się ditlenek azotu. Jest to związek, którego zasięg oddziaływania jest największy ze wszystkich substancji, a zatem wyznacza oddziaływanie drogi na środowisko w zakresie emisji i rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu. Obszary przekroczeń spowodowanych przez inne substancje zanieczyszczające zawierają się wewnątrz obszaru wyznaczonego przez NO₂.

Przeprowadzone obliczenia wykazały, że nie przewiduje się możliwości przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poza linie rozgraniczające. Oznacza to, iż istniejące budynki mieszkalne zlokalizowane w rejonie inwestycji nie będą narażone na wyższe wartości stężeń z uwagi na planowane przedsięwzięcie.

~ Hałas – S74 ~

Nadmierny hałas nie tylko wpływa na narząd słuchu, lecz również na ogólny stan zdrowia, stan psychiczny i emocjonalny oraz somatyczny. Powoduje brak poczucia bezpieczeństwa, brak poczucia niezależności, uniemożliwia porozumiewanie się i orientację w środowisku, czego skutkiem jest brak komfortu pracy i wypoczynku.

Rozważając szkodliwy wpływ hałasu na człowieka można stwierdzić, że hałasy o poziomie nieprzekraczającym 35 dB są dla zdrowia nieszkodliwe, czasami tylko denerwujące. Są to przeważnie

dźwięki wytworzone przez naturę, które działają korzystnie na organizm ludzki. Hałasy o poziomie 35-70 dB wpływają ujemnie na organizm ludzki, powodując zmęczenie układu nerwowego, obniżenie czułości wzroku, utrudniają zrozumienie mowy, porozumiewanie się, niekorzystnie wpływają na sen i wypoczynek.

Ciągła ekspozycja hałasu o poziomie 70 – 85 dB wpływa ujemnie na wydajność pracy, działa szkodliwie na zdrowie. Następuje osłabienie słuchu, bóle głowy, zaburzenia nerwowe. Hałasy o poziomach zawartych w przedziale 90 – 130 dB są niebezpieczne dla organizmu, powodując liczne zaburzenia, m.in. układu krążenia, układu pokarmowego. Hałasy o poziomach A wyższych od 130 dB wytwarzają drgania niektórych organów wewnętrznych człowieka, powodując ich choroby oraz zniszczenie. Przebywanie w hałasie o tym poziomie powoduje zaburzenia równowagi, mdłości. Długotrwałe oddziaływanie hałasu na narząd słuchu powoduje zmiany patologiczne i fizjologiczne w narządzie słuchu.

Hałas komunikacyjny w zdecydowanej większości przypadków nie przekracza granicy ok. 90 dB, przy czym poziomy oscylujące wokół tej wartości spotykane są najczęściej tylko w bezpośrednim sąsiedztwie dróg.

W związku z planowaną inwestycją budynki mieszkalne zlokalizowane na terenach chronionych przed hałasem znajdujące się w strefie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu zostaną objęte ochroną przy pomocy ekranów akustycznych.

Polityka transportowa zakładająca stworzenie warunków dla sprawnego, bezpiecznego i ekonomicznego przemieszczania ludzi i ładunków, musi uwzględniać ograniczenie uciążliwości dla środowiska, w tym dla ludzi, jakie wynikają z realizacji celów rozwoju przestrzennego gminy Górno.

W projekcie planu wprowadzono ograniczenia w postaci wskazanych na rysunku planu stref zakazu lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w zasięgu izofony 56db w porze nocnej od projektowanej drogi ekspresowej S74, w granicach których zabrania się realizacji obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Niniejsze ograniczenie powoduje, że nie dojdzie do przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach chronionych.

Wskazuje się, że niniejszy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy „Górno” nie przesądza o poszczególnych elementach projektu drogi ekspresowej S-74. Plan miejscowy nie wyznacza ram dla projektu drogi ekspresowej, która powstanie w oparciu o Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej. Przepisy nie wymagają zgodności Zezwolenia na Realizację Inwestycji Drogowej z projektem planu miejscowego, a szczegóły projektu ZRID według najbardziej aktualnego stanu wiedzy, są uzgadniane przez GDDKiA w osobnej procedurze z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Kielcach. Zatem to na etapie ww. uzgodnienia powinny zostać wykazana analiza i ocena wpływu wspomnianej inwestycji drogowej na ludzi i pozostałe elementy środowiska.

Wpływ ww. inwestycji na klimat akustyczny prezentuje analiza akustyczna dla wariantu inwestycji W 6-4-b wchodząca w skład „Uzupełnienia Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S-74 na odcinku Cedzyna-Łagów-Jałowęsy”. W ww. Raporcie znajduje się również analiza i ocena wpływu wspomnianej inwestycji drogowej na ludzi i pozostałe elementy środowiska.

Reasumując, nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na zdrowie ludzi, w tym na tereny zabudowy mieszkaniowej położone poza granicami opracowania. Wpływ na zdrowie może wynikać nie z ustaleń planu, a ze sposobu realizacji zagospodarowania terenu. Uciążliwości związane z realizacją zabudowy będą mieć charakter chwilowy. Należy na tym etapie zastosować wszelkie dostępne normy i przepisy prawne minimalizujące negatywne oddziaływanie na ludzi.

Ze względu na przyjęte wysokości zabudowy ustalenia planu nie dają możliwości powstania dominanty krajobrazowej. Przestrzenną dominantę będzie stanowić projektowana droga ekspresowa S-74. Nowe tereny zainwestowania zlokalizowane będą w bliskim sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Walory krajobrazowe będą tu uzależnione od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych.

Ustalenia projektu planu nie wpływają również negatywnie na przebieg szlaków turystycznych: Euro Velo 11, Szlak Cystersów i Szlak nr 155 ze względu na zachowanie ciągłości ciągów komunikacyjnych w miejscach lub okolicy ich przebiegu.

5.6. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Ustalenia projektu planu nie przewidują wydobycia ani eksploatacji zasobów ziemi. Dalsze prace w kierunku realizacji budowy dróg i innych prac budowlanych będą wiązać się przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi.

W wyniku realizacji tych inwestycji na etapie należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru. Prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury technicznej, budowy dróg itd. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

5.7. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

~ Ochrona gleb i ukształtowania powierzchni ziemi ~

Prace w kierunku posadowienia zabudowy będą wiązać się przemieszczeniem mas ziemnych w celu niwelacji terenu, przekształceniem wierzchniej warstwy gleby i zajęciem powierzchni ziemi. W wyniku realizacji inwestycji na etapie inwestycyjnym należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury technicznej, budowy dróg, parkingów i placów manewrowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

~ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych ~

W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego projekt planu przewiduje konieczność odprowadzenia wód opadowych odprowadzanie wód opadowych z terenu powierzchniowo z

możliwością odprowadzania do indywidualnych zbiorników retencji okresowej, obowiązek podczyszczania wód opadowych odprowadzanych z powierzchni potencjalnie zanieczyszczonych (drogi, parkingi, tereny zabudowy produkcyjnej) zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz odprowadzania wód opadowych do sieci kanalizacji sanitarnej i możliwość budowy kanalizacji deszczowej. Zapobieganie przedostania się zanieczyszczeń do środowiska wodno – gruntowego jest o tyle istotna, że przez teren przebiega droga krajowa i wojewódzka.

Ze względu na ochronne zapisy planu nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na wody powierzchniowe i podziemne.

~ Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Projekt planu przewiduje odprowadzenie ścieków bytowych do istniejącej oczyszczalni ścieków, poza obszarem objętym planem. Projekt ustala odprowadzenie ścieków w oparciu o sieć kanalizacyjną.

Projekt planu ustala też obowiązek podłączenia nieruchomości do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacyjnej oraz włączenie do kanalizacji sanitarnej obiektów budowlanych przez przyłącza indywidualne. Ze względu na przepisy odrębne projekt planu musi uwzględniać brak możliwości technicznych przyłączenia do kanalizacji sanitarnej, stąd w projekcie zapis o dopuszczeniu budowy bezodpływowych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych z dróg, placów postojowych, parkingów i utwardzonych dojazdów projekt planu przewiduje konieczność odprowadzania do projektowanej sieci kanalizacji deszczowej, z terenów pozostałych powierzchniowo po terenie w ramach nieruchomości. Do czasu budowy sieci kanalizacji deszczowej, projekt planu przewiduje możliwość odprowadzenia ich powierzchniowo po terenie i dalej do systemu rowów odwadniających, studni chłonnych, zgodnie z naturalnym spadkiem terenu, po wcześniejszym ich podczyszczeniu. Stosowanie się do zapisów projektu planu w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarowania odpadami, a także do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi.

~ Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny ~

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), która weszła w życie w dniu 17 lutego 2023 r. obszar objęty projektem planu położony jest w następujących Jednolitych Częściach Wód Powierzchniowych: RW2000062164469 Warkocz oraz RW200006216433 Czarna Nida do Stokowej.

RW2000062164469 Warkocz – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

RW200006216433 Czarna Nida do Stokowej – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Ponadto teren planu leży w zasięgu JCWPd 101 - celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego i ilościowego jest uzyskanie dobrego stanu.

Ustalenia projektu planu nie będą mieć negatywnego wpływu na dotrzymanie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

5.8. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE I OCHRONA KLIMATU

~ Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu ~

Na obszarze opracowania źródłami emitującymi zanieczyszczenia do atmosfery są: piece węglowe, kotłownie węglowo – koksowe i komunikacja. Paleniska domowe i małe kotłownie emitują tlenki węgla, siarki i pyły. Uciążliwość tej emisji odczuwalna jest szczególnie w rejonach gęstej zabudowy w okresach grzewczych. Mała wysokość emitorów uniemożliwia rozproszenie zanieczyszczeń w atmosferze, powodując koncentrację zanieczyszczeń na małym obszarze.

Na etapie realizacji wszelkich inwestycji budowlanych istnieje prawdopodobieństwo wzrostu emisji zanieczyszczeń do atmosfery z pracującego sprzętu na placu budowy i środków transportu (spaliny, pył zawieszony). Jednak tego typu uciążliwości mają charakter przejściowy i nie przyczyniają się do trwałego pogorszenia, jakości powietrza atmosferycznego.

Emisja komunikacyjna stwarza zagrożenia w pobliżu dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły z metalami ciężkimi) pogarszają, jakość powietrza atmosferycznego.

Wzrost powierzchni zurbanizowanej spowoduje zwiększenie ruchu kołowego, związanego z obsługą nowych nieruchomości oraz zakładów przemysłowych, na części dróg znajdujących się na analizowanym obszarze. Wzrost ruchu komunikacyjnego może przełożyć się na obniżenie, jakości powietrza.

Planowana inwestycja w postaci drogi S-74 może przyczynić się do pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego na terenach znajdujących się w jej sąsiedztwie. W odniesieniu do drogi S-74 toczyło się postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która miała określić szczegółowe rozwiązania w zakresie ochrony środowiska. Wspomniana decyzja została wydana w dniu 19.06.2017 r. przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Kielcach. Przebieg drogi ekspresowej zawarty w niniejszym projekcie planu wynika z materiałów udostępnionych przez GDDKiA w Kielcach.

Realizacja ww. drogi odbywać się będzie jednak na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 162 z późn. zm.).

Realizacja inwestycji związanej z lokalizacją przebiegu drogi S-74 przez obszar opracowania wiązać się będzie z powstaniem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego. Transport drogowy jest jednym z głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, stanowiących zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, zdrowia, a nawet życia człowieka. Wskutek spalania paliw w silnikach pojazdów do powietrza trafiają: tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, w tym wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz cząstki stałe i metale ciężkie. Emisja zanieczyszczeń zwiększa ryzyko występowania poważnych schorzeń układu oddechowego i układu krążenia, zwłaszcza w skali lokalnej, wśród osób narażonych na zwiększoną ekspozycję na zanieczyszczenia komunikacyjne. Emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych ma również wpływ na zakwaszanie środowiska. Eksploatacja sieci transportowej powoduje zanieczyszczanie gleb znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie ruchliwych dróg. Zanieczyszczenia gazowe i pyłowe sprzyjają stopniowej degradacji gleb i szaty roślinnej w pasie ok. 500 m od drogi, a zdecydowanie szkodliwe oddziaływanie dotyczy pasa o szerokości do 150 m. Należy mieć na uwadze, że roślinność w pasie do 50 m od drogi może być tak

silnie zanieczyszczona, że nie będzie się nadawać nawet dla celów wypasu zwierząt. W bliskich odległościach od tras komunikacyjnych istotny może być wpływ zanieczyszczeń pyłowych pokrywających roślinność warstwą izolującą, ograniczającą dopływ promieni słonecznych i zakłócającą proces fotosyntezy oraz inne funkcje metaboliczne. Szkodliwe oddziaływanie transportu na zwierzęta wynika zarówno z bezpośredniego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza na ich organizmy, jak również pośrednio wskutek spożywania zanieczyszczonych roślin. Wśród innych aspektów należy tu wymienić hałas komunikacyjny, możliwość przecinania szlaków migracyjnych i fragmentacji siedlisk, jak również wypadki komunikacyjne z udziałem zwierząt.

Podsumowując, stwierdza się, że realizacja ustaleń zawartych w planie może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku działalności produkcyjnej. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń związanych z pracami budowlanymi. W zakresie pylenia z odkrytych powierzchni gruntów zaleca się zraszanie powierzchni wodą. Bez szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie nie można wykonać analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia.

Z tego względu ograniczono się w niniejszej prognozie do zaleceń ogólnych: wszystkie prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej, należy zaplanować wszystkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu, należy zastosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.), zaleca się ustalić szczegółowy harmonogram prac z użyciem ciężkiego sprzętu, należy przestrzegać zasady wyłączenia silników w czasie przerw w pracy, należy maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

Prace związane z budową mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki. Po zakończeniu realizacji, planowane inwestycje powinny być monitorowane w zakresie emisji hałasu.

~ Promieniowanie elektromagnetyczne ~

Przy planowaniu nowych obiektów należy zachować od istniejących linii elektroenergetycznych:

- napowietrznej średniego napięcia 20 kV, odległość 11 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 22 m,
- napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV, odległość 1,5 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 3 m,
- kablowej niskiego napięcia 0,4 kV, odległość 1 m po obu stronach linii, tzn. zachować pas technologiczny o szerokości 2 m.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 2448) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem częstotliwość sieci elektroenergetycznej wynosi 50 Hz. Wpływ promieniowania na ludzi będzie jednak znikomy lub nie będzie występował. Linie i stacje elektroenergetyczne⁴ są źródłami pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz.

Rozkłady pól w otoczeniu linii elektroenergetycznych są zależne od konstrukcji linii, z której wynika usytuowanie znajdujących się pod napięciem i przewodzących prąd przewodów w przestrzeni. Pomiary kontrolne poziomów pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz wykonuje się, jeżeli mamy do czynienia ze stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV. W otoczeniu wnetrzowych stacji elektroenergetycznych i podziemnych linii kablowych pomiarów pól elektrycznych nie wykonuje się.

Natężenia pól – elektrycznego i magnetycznego maleją szybko wraz ze wzrostem odległości od linii elektroenergetycznych. Rozkłady tych pól są zależne od konstrukcji linii i dlatego nie można podać uogólnionych wartości występowania pól o poziomach dopuszczalnych w zależności od odległości od linii elektroenergetycznej.

Na terenie gminy nie stwierdza się przekroczeń wartości określonej w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 19 grudnia 2019 r., poz. 2448), obowiązującym od 1 stycznia 2020 roku, zgodnie z którym obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, dla miejsc dostępnych dla ludności, wynosi 61 V/m (gęstość mocy 10 W/ m²). Zgodnie ze „Stanem środowiska w województwie świętokrzyskim. Raport 2020”, nie dokonano badań na terenie gminy Górnio, natomiast w gminach sąsiadujących, w 2018 r., stwierdziły poziom promieniowania elektromagnetycznego mniejszy od 0,1 V/m (poniżej progu oznaczalności sondy pomiarowej). W związku z niskimi poziomami PEM nie występuje potrzeba podjęcia dodatkowych działań mających na celu zabezpieczenie środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Ze względu na charakter planu oraz zmian, które zajdą w wyniku jego realizacji nie prognozuje się wpływu w zakresie klimatu.

5.9. ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego jak i ustaleń projektu planu względem siebie.

Ustalenia dokumentu będą miały także pewien wpływ na środowisko poza obszarem opracowania. Wprowadzenie nowej funkcji o charakterze rolniczym, mieszkaniowym i usługowym spowoduje zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co będzie skutkowało zwiększeniem emisji spalin wzdłuż tras dojazdowych do obszaru. Na tereny przyległe będzie ponadto oddziaływać emisja z zastosowanych systemów grzewczych, nie będą to jednak oddziaływania znaczącej intensywności.

Skumulowane oddziaływanie może wywołać budowa drogi S74, wraz z lokalizacją terenów produkcyjno-usługowych, co może przełożyć się na wzrost uciążliwości akustycznej, przekształcenie krajobrazu, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i ograniczenie poziomu infiltracji, a także ograniczenie bytowania i migracji zwierząt oraz wzrost niskiej emisji. Poziom oddziaływania skumulowanego może być w sposób znaczny uzależniony od produkcji i usług, które wystąpią po zainwestowaniu na ww. terenach. Jednak charakter ogólny planu miejscowego, nie przewiduje szczegółowo rodzaju usług i przemysłu, który wystąpi na ww. terenach. Co więcej, nadmieniam, iż projekt planu miejscowego przewiduje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej oraz zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Ponadto oddziaływania wywołane przez drogę S-74 (powstającą niezależnie od ustaleń planu) i tereny produkcyjno-usługowe, mogą być ograniczane poprzez obsadzanie terenów zielenią izolacyjną (która daje efekt psychologiczny), zastosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu, odpowiednie usytuowanie urządzeń uciążliwych akustycznie w możliwie jak największej odległości od

terenów podlegających ochronie akustycznej oraz wprowadzanie do przemysłu motoryzacyjnego wielu proekologicznych rozwiązań.

W odniesieniu do dopuszczenia w projekcie planu realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenach U, UA, UO, PU należy zauważyć, że wyznaczone tereny są zgodne z obowiązującymi dokumentami planistycznymi - Studium gminy Górno (tereny 1PU oraz 1U, 2U, 3U) a także zgodnie z istniejącym zagospodarowaniem terenu (tereny 1UA, 1UO, 4U oraz 2PU). Na etapie Studium nie wykazano by tereny te miały potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Tereny te zostały uwzględnione w projekcie planu w zakresie uzgodnionym z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno.

W związku z tym nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji określonych w projekcie planu form zagospodarowania doszło do znaczącego oddziaływania na środowisko.

5.10. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegą negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w projekcie planu. Zadania podzielono na kategorie, ponieważ wiele z nich ma podobny wpływ, czy też ich realizacja powoduje podobne działania uboczne:

I. Działania w zakresie montażu systemów fotowoltaicznych

II. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

III. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

IV. Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem niepogorszenia jakości życia mieszkańców (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

W projekcie zmiany planu dopuszcza się lokalizację instalacji i urządzeń dla pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł wykorzystujących energię promieniowania słonecznego o mocy do 500 kW. Stąd zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;
- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału

- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;
- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.
- Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:
- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,
- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;
- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie” linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.
- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

III. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek)są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno-zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

IV. Roboty budowlane

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy

mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i grunto- wych.

Niezależnie od ustaleń projektu planu, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska.

Realizacja ustaleń planu wymaga uwzględnienia warunków ochrony środowiska poprzez zastosowanie rozwiązań zapobiegających i minimalizujących negatywne oddziaływanie. Ustanowienie tych rozwiązań ma na celu ograniczenie antropopresji na elementy środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania, a także podnieść jakość standardu warunków życia mieszkańców.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

W zakresie kształtowania zieleni wskazuje się na konieczność przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przyrody oraz stosowania dobrych praktyk:

- z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach;
- teren grodzonych przedsiębiorstw należałoby grodzić w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielkim otworem – „światłem” pod siatką,
- ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.).

Ustalenia projektowanego dokumentu godzą interesy wszystkich zainteresowanych stron, są optymalnymi rozwiązaniami zgodnymi z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEN PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu planu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego zmianą planu; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy Górno wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w mieście i gminie wykonywane do 5 lat. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję burmistrza, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Obszar objęty planem na tle ortofotomapy [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]	7
Rysunek 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górno obejmujący obszar objęty projektem planu	10
Rysunek 3. Teren objęty projektem planu na tle przebiegu granic Cisowsko – Orłowińskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną. Granice planu pogrubiono kolorem czerwonym. [źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska]	11
Rysunek 4. Granice Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic projektu planu [źródło: opracowanie własne na podstawie danych publicznych]	11
Rysunek 5 Obszar opracowania na tle stref krajobrazowych C-OOChK	12
Rysunek 6. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych względem obszaru opracowania [źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska]	14
Rysunek 7 Obszar opracowania na tle granic JCWPd 101 w podziale na 172 jednostki (2009 r.) [źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna]	20
Rysunek 8 Klasyfikacja pokrycia terenu obrębu Wola Jachowa [źródło: Polska Agencja Kosmiczna]	23

Spis tabel:

Tabela 1. Klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w roku 2023.	24
Tabela 2 Klasy uzyskane w corocznej ocenie GIOŚ na rok 2023 w zakresie ochrony roślin dla strefy województwa świętokrzyskiego (źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie świętokrzyskim. Raport wojewódzki za rok 2023).	24
Tabela 3. Syntetyczne i uproszczone przewidywane oddziaływanie ustaleń planu na poszczególne geokomponenty	29

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2026 poz. 670).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć plan ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, uatrakcyjnienie gminy, stworzenie lepszych warunków do życia gospodarczego, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko. Prognoza ma też na celu sprawdzenie czy projekt planu prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z powodziami i bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Obszar objęty projektem planu obejmuje część sołectwa Wola Jachowa w gminie Górnio.

Rozdział 2.2.

Ustalenia projektu uchwały przewidują na terenie objętym planem tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;
- 3) RM – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych;
- 4) U – tereny zabudowy usługowej;
- 5) UA – tereny zabudowy usług biurowych i administracji;
- 6) UO – tereny zabudowy usług oświaty;
- 7) UR – tereny zabudowy usług kultu religijnego;
- 8) PU – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;
- 9) R – tereny rolne;
- 10) ZL – tereny lasów;
- 11) ZR - tereny użytków zielonych;
- 12) ZP – tereny zieleni urządzonej;
- 13) WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych;
- 14) KDS – tereny dróg publicznych klasy ekspresowej;
- 15) KDGP – tereny dróg publicznych klasy głównej ruchu przypieszonego;
- 16) KDG – tereny dróg publicznych klasy głównej;
- 17) KDZ – tereny dróg publicznych klasy zbiorczej;
- 18) KDL – tereny dróg publicznych klasy lokalnej;
- 19) KDD – tereny dróg publicznych klasy dojazdowej;
- 20) KDW – tereny dróg wewnętrznych;
- 21) K – teren infrastruktury technicznej kanalizacyjnej.

Rozdział 2.3.

Projekt planu powiązany jest z innymi dokumentami jak Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (z 2020 r.) i obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górnio.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Obszar objęty planem położony jest w zasięgu form ochrony przyrody wymienionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.).

Rozdział 3.2.

Obszar objęty projektem planu obejmuje głównie tereny rolnicze i teren wsi Wola Jachowa położone w bliskości miasta Kielce. Cały obszar sołectwa leży w zasięgu Cisowsko - Orłowińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Rozdział 3.3.

Na terenie objętym projektem planu oraz w jego sąsiedztwie nie występują złoża surowców naturalnych.

Rozdział 3.4.

Teren objęty projektem planu pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu Wisły i jej lewobrzeżnych dopływów. Teren objęty projektem planu znajduje się w zasięgu:

RW2000062164469 Warkocz – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

RW200006216433 Czarna Nida do Stokowej – stan i potencjał ekologiczny określa się jako umiarkowany; stan chemiczny – poniżej dobrego; ogólny stan wód – zły. Określono za cel środowiskowy: uzyskanie dobrego stanu ekologicznego i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz uzyskanie stanu chemicznego: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

JCWPD 101- celem środowiskowym w zakresie stanu chemicznego i ilościowego jest uzyskanie dobrego stanu.

Rozdział 3.5.

Obręb Wola Jachowa charakteryzuje się niezwykle niskim udziałem gleb chronionych klas bonitacyjnych.

Rozdział 3.6.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że na obszarze strefy świętokrzyskiej, do której należy gmina Górno stwierdzono przekroczenia pyłów i benzo(a)pirenu oraz stwierdzono, że przekroczono poziom celu długoterminowego ozonu.

Rozdział 3.7.

Na terenie objętym projektem dokumentu występuje obiekt zabytkowy wpisany do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków: kaplica p.w. Św. Joachima z 1. poł. XIX w. (nr rejestru A.320 z 2009-07-14). Ponadto na terenie obszaru opracowania znajduje się 13 stanowisk archeologicznych.

Rozdział 3.8.

Głównymi problemami i zagrożeniami stanu środowiska są presja urbanizacyjna, zmiany w sposobie użytkowania i gospodarowania terenów rolniczych, wzrost ruchu drogowego oraz zanieczyszczenie powietrza.

Rozdział 3.9.

Zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z treścią planu miejscowego i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypra-

cować optymalne zagospodarowanie. Z tego punktu widzenia, teren ten zostanie poddany szczegółowej analizie warunków zagospodarowania.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt planu powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych. W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu planu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty Obszaru Chronionego Krajobrazu, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt planu respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Teren objęty projektem planu leży poza zasięgiem Obszarów Natura 2000.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji kierunków projektu planu z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji. Projekt planu nie przewiduje tworzenia dominant w krajobrazie, z wyjątkiem dominanty powierzchniowej jaką będzie projektowana droga ekspresowa S74. Przeobrażenia jakim ma ulec krajobraz jest kontynuacją obecnego sposobu zagospodarowania. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja założeń projektu planu będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi ze względu na realizację drogi ekspresowej S74.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu planu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu planu na higienę powietrza.

Rozdział 5.8.

Brak oddziaływania skumulowanego ustaleń projektu planu z planowanymi bądź istniejącymi inwestycjami na terenie planu oraz w jego sąsiedztwie.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu planu wprowadzono szereg zmian mających na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz aktualizację aktów prawnych obowiązujących

na terenie objętym projektem planu. Wszystkie ustalenia projektu planu mają na celu minimalizację negatywnych oddziaływań ustaleń projektu, które mogą powstać na skutek ich realizacji.

Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska. Technologie te powinny funkcjonować na wysokim poziomie ograniczania ewentualnych zagrożeń.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak negatywnego wpływu środowisko przyrodnicze nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 5 lat.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko

Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy. Streszczenie powinno zawierać nie branżowe i niespecjalistyczne słownictwo oraz najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach/częściach prognozy.